

ELŐFIZETÉS

HELYBEN:

Egy évre 24 korona.
Egy hónapra 2 korona.

VIDEKEN:

Egy évre 28 korona.
Egy hónapra 2 k. 40 f.

HIRDETESEK:

5-hasabos petit sor egyszer 20 fillér.
minden következőnél 16 fillér.

Nyitlér sora 40 fillér.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és csanádi egyesült
vasutak palotájában.
TELEFON-SZÁM: 357.

KIADÓHIVATAL:

Aradi Nyomda Részvény-
Társaság.
József főherceg-ut 22. sz.
TELEFON-SZÁM: 151.

Arad, 1901.

FELELŐS SZERKESZTŐ:

Stauber József.

Péntek, május 10.

Mai számunk főbb közleményei:

Vezércikk: Polgármesterek értekezlete.
A képviselőház ülése.
Főkercegek a kiállításon.
**Ujabb klerikális izgatás a magyar diák-
ság közt.**
Fegyelmi elől a halálba.
Sétáló emberek.
Öngyilkos nagykereskedő.
Tollharc — késhegyig.
A hadnagy és a huszár.
A kibic miatt.
Kettős kivégzés.
Tárca: Nyomor. Irta: B. György.
Regény-Csarnok: Dawson bankja. Irta:
Trewmann József. Fordította: Hevessi Jenő.

Polgármesterek értekezlete.

Arad, május 9.

Tehát mégis egybegyűlnek rövidesen a szab. kir. és rendezett tanácsú városok polgármesterei tanácskozásra. A győri polgármester, mint az ügy kezdeményezője és lelkes szószólója, nem enged; nem riasztotta el Szeged, a kormány mindenkor dédelgetett és ép ezért tartózkodó városának rideg magatartása, melylyel azon tervet fogadta, hogy ezuttal Szegeden tanácskozzanak a polgármesterek. Sőt most már belátta Szeged is, hogy a kormány sehogysen tekintheti a polgármesterek tanácskozását affrontnak a kormány ellen és most már készségesen megnyitja tanácskozási termet a városok választott vezetőinek.

Miután pedig valamennyi magyar vá-

rosnak sajtó sebei vannak, miután valamennyi polgármester érzi és tudja, miként nehezdednek ónsúlyokkal a mostoha viszonyok a városokra, bizonyára örömet érznek kivétel nélkül, hogy fölvehetik az elmúlt évben megkezdett tanácskozás fonálát, elmondhatják egymásnak keserveiket, álmatlan éjszakáikat, nehéz gondjaikat és ha már segítséget egyhamar nem várhatnak, azzal, hogy megkönnyebbül túlradó szívők, hogy egymás szeméibe nézve meglátják a fájdalom közös vonását, testvériesen egymás keblére borulhatnak, ezzel is már hasznára vannak városaiknak. Ma a jelenlegi viszonyok között a legterhe-
sebb, legkellemetlenebb foglalkozások közül való a polgármesterkedés és csak az ügyért való lelkesedés, városaik iránt érzett szeretet az, mely arra készíti a polgármestereket tulnyomó nagy részét, hogy megtartsák kezökben a polgármesteri pálcát, melyet lehetetlen eredménytelenné vezetni, mikor elromlottak az összes instrumentumok és mikor azoknak harmóniában kellene egybe csengeni, mindig csak azt a rég megunt, elkopott refrain recsegik: **Nincsen pénzünk!**

És ez egész tanácskozás csakis ezen fordul meg. Tegyetek pénzt erszényeitekbe, magyar városok! Ez a kívánság, ez a jelszó és azért dugják majd össze fejüket az összes polgármesterek, hogy pénzt csináljanak! Nem kell azért semmi rosszat gondolni. Nem bankóprés beszerzéséről van itt szó, melylyel meg lehetne törni a városok pénz-bajait, hanem arról, miképen

hódíthatnák vissza a városok elvesztett jövedelmeiket; miképen gyarapíthatnák bevételeiket, miképen juthatnának mai kölcsöneiknél olcsóbb kölcsönökhöz; miképen törleszthetnék ezeket, hogy újabb kölcsönökhöz juthassanak; miképen hárihatnák el maguktól azon kiadásokat, melyek tulajdonképpen az államot illetnék; miképen rendezkedhetnének anyagilag, mert ezen kérdés körül forog egész lételők, egész existenciájuk! Tanácskozni fognak mindezek fölött, mert a polgármesterek tudják azt legjobban, hogy pótagadó-fölélemről sehol szó sem lehet. Ok tudják legjobban, hogy a városi jövedelmek, melyek közvetett uton mindig csak a polgárságot terhelik, teljesen ki vannak már használva és a terhek nem fokozhatók. Ok tudják legjobban, hogy működésöknek jó idejét az adó behajtásának meghosszabbítására adott ujaob halasztás tölti be és ok tudják legjobban, hogy nemcsak újabb alkotásokhoz nyulnak félve, mert a fedezet réme tagadólág rázza a fejét, de még az eddigi intézmények föntartása is nehézséggel jár, sok gondot okoz.

A polgármesterek ma már nem közigazgatási első functionariusai a városnak, hanem pénzmesterei. E körül fordul meg minden. Honnét vegyék a pénzt erre, meg amarra, a rendes számlák kifizetésére, a tisztviselők fizetésére és mig azelőtt a polgármester, mint a háztartás feje mindenre gondolhatott, most minden a pénz, a pénz és megint csak a pénz, mely lefoglalja erejét, munkásságát és egész fi-

TÁRCA.

Nyomor.

Irta: B. György.

Vékonyka kezét felém nyujtva, mondá Paulina, — hogy láza van, — és milyen láza volt!

Megtapogattam ütérét, mely rendesen vert és mosolyogva csókoltam meg.

— Csak fölindulása lehetett. Bizonyosan nagyon fölízgatta valami?

— De mily izgatottságon mentem keresztül a napokban!

— Pedig attól óvakodnia kell, mivel szervezete gyöngye Szivmüködése nem kielégítő. Kerülnie kell mindent, a mi fölingerli.

— De édes doktor ur, hiába, mégis átmentem rajta! Hallgassa csak, mi történt velem. Az osztálysorsjáték „soha nem publikált” főnyeremény nyertese én lettem. Mit csináljak én kétszáz ezer forinttal? Hatvan ezer forintot odaadtam két gyermekemnek és elhatároztam, hogy a 140 ezer forintot szétosztom nekik. De hát miképp juttassam igazán a szegényeknek? Nem küldtem hát sem játékos egyleteknek, a melyek majd mind körülírják, kiket részesítenek támogatásukban és alapszabalyaikba takaróznak; sem előjáróság-

nak, hanem a következő kishirdetést tettem közzé:

„A sors játéka folytán olyan helyzetbe jutottam, miszerint segélyt adhatok olyan szegényeknek, — kik önhibájukon nélkül jutottak nyomorba. Első sorban értem a kaputos és szemérmes szegényeket, a kiknek állásuk, büszkeségük és szemérmességük tiltja a koldulást. Címem ez, — kopogtassanak nálam bátran.”

A kishirdetés megjelent a reggeli lapokban és már reggel hét órakor éles csengetés hangzott előszobánk ajtaján és belépett rajta egy remek, szép leányka.

— Mivel szolgálhatok? — kérdém a piruló nőt, mire ez könyvelt szemekkel fordult felém és megkérdezte, igaz-e ez a hirdetés, melyet a magával hozott reggeli lapban olvasott?

— Igaz, — feleltem — és ha ezért jött, beszéljen nyiltan, — én nálam segélyre számíthat.

— Oh, asszonyom! — mondá sirva, nem is képzelem mily helyzetben vagyunk. Apa pénztárnok és egy hete elszökött, mert ott, szegyenlem kimondani, mert kétezer forintot elköltött. Nekünk megirta hova ment, megirta, hogy ha nem tudja előteremteni, megöli magát. — Még a bankban nem tudják, mert ott fedezeti váltót hagyott és szabadságra kért engedélyt. De asszonyom, gondolja meg, mi

lesz velünk. — Mi lesz anyámból, ha ez kisl és apa megöli magát? Mert ő nem rossz ember, oh, néni. De sok baj, betegség és adósság vitte szegényt a ballépésre. — Ha kegyed jótékony anygal, — a kétezer forintot kölcsön adja, apa havi tíz forinttal letörleszti, s mi megleszünk megmentve, — mig ellenkezőleg . . .

— Elég kisasszony! A kétezer forint itt van. Én nem tudok apja bünéről, kegyed visszafizetheti úgy, a hogy tudja.

— Angyali jó asszonyom! — sirt a leányka. — Isten fizesse meg és kezeimet csókkal elárasztva, rohant el boldogságában zokogva.

— Hozza be a teámat! — szóltam a szobaleányra — de ugyan-e percben újra csengettek és egy ifju ember lépett be hozzám, — az ismert hirdetést hozott újsággal a kezében.

— Asszonyom! Valóság ez? — kérdezé, mialatt fürkészve nézett szemembe s miután én helybenhagyólág intettem, bemutatta magát. — Egyetemi hallgató vagyok, nincs kondícióm, nincs ösztöndíjam, pedig bizonyítványaim kitünőek. — Tegnapig még volt lakásom, reméltem, hogy ezt az évet is békés, nyugalmas fészekben tanulatom át, nevelősködvé, mint eddig tettem. — De kidobtak kikergettek az utcára, — egy árva krajcár nél-

Az Aradi Közlöny minden előfizetője 3000 koronára biztosítva van balesetből eredő halál vagy rokkantság ellen mindaddig, amig előfizetése tart.

nánc-genialitását. A ki ügyesen tud lavirozni az adósságok labirintusában, a ki jól ért ahhoz, miképpen teremse elő a fedezetekhez szükséges pénzüsszegeket, az ma az ügyes polgármester. Megérjük még azt és meg kell érünk, hogy a polgármesternek jó iparosnak, bankférfiúnak és eszes vállalkozónak is kell lennie, hogy oly bevételi forrásokhoz juttassa a városát, a melyek behozzák a város szükségleteit.

De félre a sopánkodással, elhibázott dolgok felhánytorgatásával. Ezek nem vezetnek célra. A jövőbe kell nézni. Meg kell keresni és meg kell találni a vidéki városok boldogulásának útját. Nem a vidéki városok hibája, hogy most a kormányhoz, a törvényhozáshoz fordulnak segedelemért, melyet a törvényhozás, látva a városok kétségbeesett anyagi helyzetét, meg is ígért, sőt erre váltót is adott a városoknak, mely rövidesen lejár. De az adós, a kincstár, már most prolongációt kér még néhány évre, prolongációt a szegény, a mindennapi élet súlyos gondjaival küzdő városoktól! Ez egyszerűen lehetetlen. A városok nem prolongálhatnak, mert nincsenek abban a helyzetben, hogy azt megtehessek. Minden reményük a kincstári részesedés volt, mely az 1898-iki évre elmaradt és a városok anyagi viszonyainak rendezéséről szóló törvény.

Tanácskozzanak, polgármester urak, mi itt a teendő, hogy megkapják pontosan a kincstártól a városoknak megjáró részesedést és hogy végrehajtsák a városok rendezéséről szóló törvény! Méltóbb lenne a képviselőházhoz, ha ilyen kérdések foglalkoztatnák, mint egy a kormány és a tengerhajózás között megkötött szerződés felett folyó hasztalan vita, mely az ország előrehaladásából hónapokat rabol el. Nagy várakozással tekintünk a polgármesterek tanácskozása elé. Ha feladatuk magaslatára emelkednek, az ő tanácskozásuk nem lesz eredménytelen, mert ők az egész magyar vidéknek mandatáriusai.

©

A képviselőház ülése.

— Az Aradi Közlöny távirati tudósítása. —

Budapest, május 9.

A mai ülés iránt már oly kevés volt az érdeklődés, hogy az ülést sokáig meg se lehetett nyitni. A jegyzői kar a telefonoknál végzett tehát elnöki szolgálatot és 11 óráig csengette össze a lustálkodó honatyákat. Azaz, hogy talán nem is annyira a renyheség, mint inkább a kellemes tavaszi meleg, az üdítő napsugár volt az oka a ház ürességének. A korzón és a váci-utcán bizonyára több képviselőt lehetett látni a gomblyukban gyöngyvirággal, mint benn az ülésteremben — gyöngyvirág nélkül.

Tallán elnök végre megnyitotta az ülést és megválasztotta a delegációt. A képviselők az elnöki emelvény köré gyülekeztek.

— Helyre, helyre! — kiáltották a szélbalon.

Az elnök aztán visszacsengette őket a helyökre.

Vita csak a magyar-horvát hajózási szerződésnél volt. Természetesen Major volt az első felszólaló.

— Ahá! A tengeri szakértő! — kiáltott Bessenyei, a ki ismét visszanyerte a régi jóizű humorát és kedvét.

Amikor Major felállott, az öreg Podmanický összecsapta a kezét és kétségbeesetten kiáltott fel:

— Tthü! Ezt nem hallgatom meg. Ezt semmiféle pártfegyelem sem követelheti — s azzal nagy derűtség között kiment.

Részletes tudósításunk itt következik:

A delegáció tagjai.

Elnök: Tallán Béla, alelnök.

A kormány részéről jelen vannak: Széll Kálmán miniszterelnök, Hegedüs Sándor és Cseh Ervin miniszterek.

Az elnök betérjeszti Szilágymegye kérvényét a katonai szolgálatnak 2 évre leendő leszállítása iránt.

Széll Kálmán miniszterelnök betérjeszti a közigazgatás egyszerűsítéséről szóló törvényjavaslatot.

Kiadatik a közigazgatási bizottságnak.

Az elnök ezután elrendeli a szavazást a delegáció tagjaira.

Megválasztottak rendes tagoknak: Andrassy Tivadar gr., Apponyi Albert gr., Beksics Gusztáv, Berzeviczy Albert, Bolgár Ferenc, Dániel

Ernö báró, Dokus Ernő, Eszterházy Mihály gróf, Falk Miksa, Fluger Károly, Francisci Henrik, Gajári Ödön, Gyurkovics György, Hieronymi Károly, Horánszky Nándor, Holló Lajos, Josipovich Imre, Klobusicky János, Kristóffy József, Láng Lajos, Miklós Ödön, Mohay Sándor, Münich Aurél, Nákó Kálmán gróf, Papp Géza, Pulszky Ágost, Rakovszky Géza, Rakovszky István, Rosenberg Gyula, Spevecz Ferenc, Szerb György, Szilágyi Dezső, Teleki Sándor gróf, Tisza István gr., Tisza Kálmán, Thorotzkay Miklós gr., Tolnay Lajos, Ugron Gábor és Zichy János gróf.

A képviselőház ezután harmadszori olvasásban megszavazta a fiumei közigazgatási törvényjavaslatot, majd minden vita nélkül elfogadta a losoncvidéki h. é., vasut a vinkovce-zupanje-szavaparti h. é. a ruma-klenaki h. é. vasutakról szóló jelentést továbbá az ipartörvény kiegészítéséről és az ipari munkának vasárnapi szüneteléséről szóló rendelet kiegészítésére vonatkozó kereskedelemügyi miniszteri jelentéseket.

Még egy hajózási szerződés.

Batthyányi Tivadar gróf előadó felfogadásra ajánlja a magyar-horvát tengeri gőzhajózási részvénytársasággal kötött szerződés beikkekelyezéséről szóló törvényjavaslatot.

Major Ferenc meglegedéssel jelenti ki, hogy ez a szerződés jobb, mint az Adria szerződése. A tarifakérdés is jobban van itt megoldva. A társaság szereplése rokonszenves, habár itt-ott ez is tulmegy a követelésekben a meeengedhető határokon. Itt is ki van mondva bizonyos adómentesség. Ezt helyteleníti és jobban szeretné, ha inkább a szubvenciót emelnék fel, semhogy bárminemű adómentességet adjanak, mert így nem lehet tudni, hogy mennyire rug ez a kedvezmény. A részleteknél módosításokat fog benyújtani s azok elfogadásától teszi függővé a javaslatnak harmadszori olvasásban való megszavazását.

Lukács Gyula dicséri a magyar-horváthajózási társaságot, a melynek az Adria tenger hajótársaságai közül a legkevesebb szubvenciója van és ime most 44,000 korona szubvenció emelésért 547 járattal emelte a járattokat.

Csupán azt kifogásolja, hogy a társulat nem eléggé magyar, de erre nézve is lát enyhítő körülményeket, mert az Adria tenger hajózási társaságának első sorban olaszul kell tudniok, mert az érintkezés nyelve az olasz.

A tengerészek agg napjairól való gondoskodásra nézve kormányintézkedést kér. Szomorúnak tartja, hogy épen a tengerészek, a kiknek a legtöbb veszedelmekkel kell szembeállaniok, kénytelenek öregségükre koldulni. Végül pártja nevében kijelenti, hogy a javas-

kül . . . holott holnap tandijat is fizetnem kell . . .

— Miért kergették el?

— Mert megvertem a tanítványomat. Megvertem ugy, hogy elájult.

— De uram! — mondám borzongva.

— Asszonyom, ne ítéljen el, hiszen meghallgatás nélkül senki felett sem lehet pálcát törni. Hiszen én elhallgathattam volna ezt az esetet is, de helyzetem őszinteséget követel. Hetekig, hónapokig türtem növendékem gonosz csínyjeit, szülei lenézését, ajcselédék részvétét gonyoltatásom felett. Legfeljebb megdorgáltam a fiut, ha sértegetett, ha azt kérdezte tőlem, volt-e nekem kis koromban cipőm? És az apám nem járt meztláb? A háziasszony ilyenkor mosolyogva fedd meg aranyos csemetéjét, míg a föl szolgáló inas fejét rázva vetette felém résztvevő tekintetét.

Türtem, mert anyám özvegy tanítónő száz forint özvegyi nyugdíjjal, nővérem kettő van, kik arra várnak, hogy én keressek nekik hozományt, és . . . ah! de mit fecsegek annyit? Tegnap a remek fiu a postán kapott leveleimet elsikkasztotta és az asztalnál hahotázva beszélte el tartalmát, hogy a tanító ur anyja köszöni a meleg kendőt karácsonyra és a két leány a kabátokat és a postás Milka az arany szívet, — A postás Milka a tanító ur szeretője.

Az én vérem lángolt. Remegve állottam

föl, hogy rendreutasítsam és az elloptott leveleimet visszaköveteljem.

A fiu dacolt, szemtelenkedett, a mama idegesen mondá:

— Istenem, tanító ur, — ez gyermekcsiny.

De én éreztem, hogy ez a gyermek lelketlen pénzes-zsák lesz valaha, ki öröklött pénzéből épp úgy nem fog adni a szegényeknek, mint szive vonzalmából a jónak. Megfogtam az üstökét és a zsebébe nyultam. Erre a fiu arcul ütött.

Elfutotta szememet a vér. Letiportam, a székéről leráncigáltam, megvertem és ott a drága mamája szemei előtt hordtam le mindennek, a minnek ismertem.

Az anya elájult, a gyermek szintén. A bankár-papa pedig kidobott az inasokkal . . . Ma egész éjjel kóboroltam az utcán. Reggel betévedtem egy kávéházba, ott olvastam a nagyszágos asszony hirdetését . . . Ha orvos leszek visszafizetem, — segítsen rajtam.

S én adtam többet, mint a mennyit kért, — mert hiszen a mama kendője sem tarthat örökké.

— Nelli! — szóltam — hozza be a teámat, mert éreztem, hogy éhes vagyok de Nelli nem jöhetett, mivel újra csöngették és egy harmincéves ember lépett be csakhamar hozzám, az újsággal a kezében.

— Asszonyom, kereskedő vagyok. Nyiltan és röviden mondom el kérésemet. Ezelőtt 5 év-

vel nőülterí és tizezer forint hozományt kaptam nőmmel, a melyet egy vidéki üzletbe fektettem. Virágzó kereskedésem lett, nőm és gyermekeim szükségét nem szenvedtek öt évig. — Ekkor szemben velem egy éppen olyan üzletet nyitott egy másik kereskedő és én vevőim nagy részét elvesztettem, kik az újdonság ingerének nem tudva ellentállni, ellenfelemhez pártoltak. — Huszezer forinttal buktam. Becsületesen, senkit meg nem károsítva.

Ma itt vagyok pénz- és állás nélkül. Tiszta, becsületes hírnévvel, jó kereskedői szellemmel, de tehetetlenül. Oh, asszonyom, ha én huszezer forint kölcsönt kaphatnék, úgy újra kinyitnám üzletemet, mert ellenfelem ma már nem szolidhírű portékákat árul és régi vevőimet könnyű volna visszanyernem! Én visszafizetem pontosan, részletekben, mert bátran tehetném, miután egy kézbe tartoznám. Legyen ön az én konvertáló hitelezőm! Mentse meg kis családomat a nyomortól.

Természetes, hogy a kereskedőnek is szívesen átadtam a huszezer forintot, miután ő igazoló iratait előmutatta én nekem kötelezvényt adott. Ha visszafizeti, gondolám, abból pénzből megint segíthetek másokat.

— Nelli! — ée most már hozza be a teámat. — Éhen halok — kiáltám, midőn ajtóm megnyílt és egy szép, halvány katonatiszt állott előttem.

— X. Y. kamarás vagyok! Rrrettenetes

Ujonnán belépő előfizetőink három nap alatt megkapják az ingyenes biztosítási kötvényt.

latot elfogadja, de ha az adómentességet fenn tartják, az harmadik olvasásban a javas ellen fognak szavazni. (Helyeslés a szélbalon.)

Elnök a vitát bezárja.

Kossuth Ferenc: Még Pichler akar beszélni.

Elnök: Nem volt feliratkozva!

Kossuth: De igen!

Elnök az ülést felfüggeszti.

Pichler: T. Ház! A házszabályok...

Felkiáltások: Az ülés fel van függesztve. Szünet után

Elnök kijelenti, hogy a szünet előtt előbb megkérdezte, akar-e valaki felszólalni s miután senkinek sem jelentkezett, a vitát bezárta. (Helyeslés.)

Batthyány Tivadar gróf előadó reflektál röviden Major beszédére és kimutatja, hogy Major ezuttal is vaskosan tévedett.

Hegedüs Sándor miniszter kijelenti, hogy a tarifánál nem szabad összetéveszteni a személyszállító hajókat az áruszállító hajókkal. A mi az adómentességet illeti, kevesebb az, mint amennyit az 1893-iki törvény amugy is biztosít.

Azt tehát elfogadni kéri már az előbbi törvény alapján is. Ő maga is azt kívánja, hogy a magyar elem a hajótársulatnál növekedjék, de itt nagy nehézségek állanak elő, mert az alkalmazottaktól megkivánják az olasz és német nyelvet is. A tengervészeti nyugdíjtörvény már készen van és mihelyt a pénzügyi részt elintézik, azt azonnal be fogja terjeszteni. Kéri a javaslat elfogadását.

A Ház a javaslatot általánosságban elfogadta.

Elnök kérde, hogy kívánja-e a Ház a szerződést külön tárgyalni?

— Igen! — balról.

— Nem! — jobbról.

Elnök a méltányosság érdekében tárgyalatja a szerződést is.

Pichler Győző a szerződés 1-ső §-ánál az adómentességet kifogásolja és azt, hogy nem magyar hajógyárakban rendelik a hajókat.

Végül azt kérde Pichler, miért fizették ki a hajógyárnak a szubvenciót, holott a gyár nem készült el. Ki herdálta, ki sikkasztotta el a pénzt?

Hegedüs Sándor kereskedelemügyi miniszter kijelenti, hogy a szubvenciót nem a hajógyár, hanem a dokk-vállalat kapta. A hajógyár hiányos, azért nem rendelték ott meg a sürgősen szükséges hajókat.

Ezzel az első szakaszt elfogadták. A vitát holnap folytatják.

TÁVIRATOK.

Osztrák vízi-utak.

Bécs, máj. 9. A lapok jelentése szerint az a kompromisszum, a melyet Körber miniszterelnök a víziutak kérdésében a pártok között létrehozott, abban áll, hogy a víziutakra előirányzott 250 millió koronából folyamszabályozásra 75 millió koronát fordítsanak és hogy első sorban a Duna-Odera-csatorna építéséhez fogjanak. A Duna-Odera-csatorna építési költségeinek 40%-át, a folyamszabályozások költségeinek pedig 30%-át fedezik a tartományok. A talajjavítások költségeit négy millió koronára emelik.

Az algiri zavargások.

Páris, máj. 9. A Havas-ügynökség jelenti Algirből: A prefektus rendeletileg feloszlatta az antisémíták, továbbá a nacionalista és antisémita ifjúság bizottságait azzal a megokolással, hogy a rendezőbizottságok e bizottságok gyűléseinek. tulajdonítandók.

Főhercegek a kiállításon.

— Az Aradi Közlöny távirati tudósítása. —

Budapest, május 9.

A városligeti iparcsarnokban levő mezőgazdasági kiállításnak ma délelőtt ismét fenséges vendégei voltak. József főherceg Klotild főhercegnővel és József Agost főherceg Augusta főhercegnővel tekintették meg a gazdasági kiállítást.

A fenséges vendégek fogadására Darányi Ignác földmívelésügyi miniszterrel az élén megjelentek Kiss Pál államtitkár, Miklós Ödön, a párisi kiállítás magyar osztályának volt kormánybiztosa, Kazy József, Dobokay Lajos, Lesztianszky Sándor, Lossoncy Mihály, Máday Izidor, Ormay Béla miniszteri tanácsosok, Darányi Béla miniszteri tanácsos, gazdasági főigazgató, Pirker János állattenyésztési főfelügyelő, Faragó Lipót és Saárossy-Kapeller Ferenc osztálytanácsosok, Györy Loránt dr. miniszteri titkár, Horváth Sándor főerdőtanácsos, Molnár István

gyümölcsészeti kormánybiztos, Scholtz Róbert főerdőmester, Kutya Ferenc, az állatorvosi főiskola rektora; a kereskedelmi muzeum részéről Lakatos Aladár miniszteri tanácsos igazgató és Kovács Gyula aligazgató vezetésével az egész tisztviselői kar megjelent; ott voltak továbbá Teleki József gróf és neje, Herman Ottó és még igen számosan.

Pont tíz óra volt, a mikor a fenséges vendégek megérkeztek, a kiket Darányi miniszter fogadott. A főhercegek és a főhercegasszonyok barátságosan kezelt szorítottak Darányi miniszterrel, valamint Kazy József miniszteri tanácsossal, a kiállítás főrendezőjével, és Lakatos Aladár miniszteri tanácsossal, a kiket a miniszter mutatott be. — A fenséges vendégek kíséretében voltak Bolla Kálmán altábornagy, honvédfőparancsnoki adlatus, Szirmay Sarolta grófnő és Zichy Erzsébet grófnő udvarhölgyek, Szapáry József gróf, Unterauer József és Libits Adolf jószágigazgató, udvari tanácsosok.

A kiállítás területén a fenséges vendégek közel két órát töltöttek, s ezen idő alatt behatóan megtekintették a kiállítást s mindvégig érdeklődéssel hallgatták a magyarázó felvilágosításokat, melyekkel az egyes osztályok vezetői szolgáltak.

Herman Ottó gazdag kiállítása különösen megnyerte a fenséges vendégek tetszését és József főherceg, ismert kedélyességével, hosszasan beszélgetett Hermannel. A vadászati osztálynál Lendl Adolf dr. gyűjteményes kiállítása meglepően hatott a vendégekre és Augusta főhercegnő különösen abban a gazdag agancsgyűjteményben gyönyörködött, a mely férje vadásztrefeiből tellett ki.

A főhercegek mindenütt nagy elismeréssel nyilatkoztak ugy az egész kiállításról, mint az egyes csoportokról és az iránt tudakozódtak, hogy vajon az itt rendezett kiállítás a maga imponáló nagyságában volt-e kint Párisban, s sajnálkozásuknak adtak kifejezést a miniszter azon felvilágosítása után, hogy bár e kiállítás egész anyaga kint volt, a kedvezőtlen területi viszonyok miatt nem érvényesülhetett.

A fenséges vendégek külön-külön köszönetüket fejezték ki Darányi miniszternek, mire a kiállítás bejárata előtt közben nagy tömeg-

zavarrban. Olvastam a kishirdetését. Tetszik tenni, én is ott hírdetek a szeretőimnek. Meg vagyok lépve. Ez egy idea! Tudja, ez famóz. Nagysád egy angyal és ha fiatal volna, arany sziveért nőül venném, de így arra kérrem, per direktion, adjon nekem tizezer forintot, mert becsületem forrog kockán.

— Van mamája? — kérdém.

— Van! Van! Az az, hogy márr nincs, mert haragszik rám. Tudja, asszonyhistorria. Egyik fiatal barátnőjét elszerenttem. — Es az az asszony sokba kerül. Persze, a garçon-lakás, az alkalomcsinálóné, a cselédség, a civilruhák, a fiakkerek, — tudja az ingyen szerető a legdrágább. Voilá tout! Most ott állok, hogy ha ma estig nincs tizezer forintom, főbe kell lőnöm magamat. Mert váltóm lejár és Stinkenbock zsidó csak „hamis“ váltóra adott kölcsön.

— Kinek a nevét írta a váltóra?

— Azét a nőét, akit szeretek!

— Hát hiszen az kifizeti. — Együtt verték el!

— De kérem, az a gavallériába ütközik. Leköpnének!

— Talán jól fogják tenni!

— Micsoda! Kegyed hírdet! Aztán vallo-másokat csikarr ki, aztán nem ad? Ah, ez skandalum.

— No, no, még nem tagadtam meg. Föltételhez kötöm.

— Kérrem, bárminőhöz!

— Ön itt előttem kérvényt ir a hadügyminiszteriumba, lemond a katonai rangjáról becsületszavára.

— De kérrem!

— Ez föltételem. Tudja, magának nem való a kétszinű posztó. Ez után futnak az asszonyok. Civilben talán igénytelenebb külseje lesz, sőt azt hiszem, nagyon is igénytelen lesz s nem fog hódithatni, — megnövsül és becsületes emberré válik.

— Belé kell egyeznem.

Adjon papirt, ténát. Így ni, megvan! (sóhajtv.) De mondja nagysád, nem ismeri maga az én mamámat?

— Miért?

— Mert ő is mindig így beszél.

A tizezer forintot átadtam, — s a szép fiu elment, de én még sem reggelizhettem, mert kinyilván az előszobám ajtaja, ott beláthatlan számu ember állott és várt bebocsátására. Mindegyiknek a kezében ott lobogott az ujságom.

— Asszonyom, asszonyom, enhibákon kívül lettünk szegények, segélyt, segélyt!

— Sorjára kérem, felelém, — de a tömeg tombolni kezdett, betörték ebédlőm üvegajtaját és ott követelték a segélyt, — a kölcsönt.

Megijedtem. Istenem, gondolám, tégy csudát, mint Jézus tett, ki 5 hallal megvendégelt

5 ezer embert. Mit adhatok fogytán levő tőkemből egynek-egynek?

— Segítséget! Pénzt! — orditák. Be sem mutatták magukat, hiszen testvérek voltak: a „nyomor“ gyermekei. Kimondhatlan szívfájást éreztem, midőn egyszerre elaléltam.

— Nagyságos asszonyom! ébredjen már föl! — kiabálta Nelli, a szobalányom. Már dél van és Rosenthal Kóbi fűszeres ideküldte az 52 forintos számláját, hogy ő utazik, ő nem várhat.

— Rosenthal Kóbinak fizesse ki a számláját Nelli, mondám fönsséggel.

— Hát van már a nagyságának pénze? — kérdé a leány jóindulattal.

— Hát hiszen főnyereményt nyertem — mondám, hiszen már mennyi emberen segitettem is, — hát nem tudod? No, mit bámulsz?

— Talán álmodni méltóztatott nagysága, — felelé a leány részvétellel, vagy láza van? Oh, Istenem, el is futok az orvosért! — kiáltá és engem egyedül hagyott éhesen, félálomban, mecenási és adósi szerepem közt jngadozva, hogy azon töprengjek: mi a való? En segitettem-e mások nyomorán, vagy ma alig van ház, a hol be ne kopogjanak rossz időkben a — bitelezők?

Ez volt lázálomom, édes doktor ur!

ben összegyűlt közönség lelkes éljenzésétől kísérvé elhajtattak.

A kiállítást, mint értesülünk, május hó 12-én, vasárnap meg fogja tekinteni ő felsége a király is.

SZÍNHÁZ ES IRODALOM.

A színház műsora:

Péntek: San-Toy, operette.
Szombat: San-Toy, operette.

* **A nyári színház első bemutatója** előrelátólag nagy közönség előtt fog lefolyni. *San-Toy* iránt a közönség érdeklődése még a térről való, a mikor azt *Leszkay* igazgató-előakarta adatni. Az ügynökök versenye azonban lehetetlenné tette jó ideig a darab megvételét, így *Sidney Jones* dallamos eleven muzsikája tavaszra maradt a vidám, könnyű lélekkel szó-rakozó szinköri közönségnek. Az előadók annál jobban készülhettek el. A diszletek, melyek *Strausz Béla*, budapesti festőműtermében készültek, már megérkeztek és a nagy színpad jó távlatában hatásosan érvényesülnek. A fényhatásokhoz is többféle eszközt rendelt az igazgató *San-Toy* előadására, melynek sikere érdekében *Békési Ferenc* karmester, *Polgár Sándor* rendező és *Siegmund Ferri* táncitanító kitartóan dolgoztak hetek óta. Az operettet szombaton megismétlik.

* **A bor — nyolcadszor.** A marosparti faszínházban igen kis közönség előtt került színre ma este *Gárdonyi Géza* színműve. Az egész jelenlévő publikumot két pádsorba lehetett volna szorítani egy kis jóakarattal. Nem is csoda, hogy a *San-Toy* előtt és *Cleo* kisasszony után csak maroknyi publikum nézte azt a kedves paraszt történetet, eltekintve attól, hogy már nyolcadszor adták. *Arkos* Vilmos ma is oly igyekezettel játszott, mint először, ma is megmutatta, mennyi intelligencia és drámai erő van benne. A közönség sokat és hosszan tapsolt neki. *Komlóssy Ilonka* Rózi szerepében, *Tomcsányi Russi* mint Eszter, bájos jelenségek voltak. *Angyal Ilka*, *Rubos Árpád*, és *Polgár Sándor* elismerésre méltóan igyekeztek emelni az összjátékot.

* **Beteg színész.** Mint értesülünk, *Fenyéri Mór*, társulatunk e művészi tehetségű tagja, pár nap óta betegen fekszik a megyei kórházban. *Miss Halton* első vendégjátéka alkalmával érte még az a baleset, hogy a jókedvű miss a székkal együtt feldöntötte, minek következtében a lábán súlyos sérülést kapott. E miatt gyógykezelik most a kórházban, honét, reméljük, rövid idő múlva egészségesen jön vissza.

* **Hunyady József**, a kassai színház tagja, ki pár év előtt az aradi társulat baritonistája volt, tegnap *Ocskay brigádéros* lobogó indulatu, káromkodó kurucát, *Szörényi kapitányt* játszta *Gál Gyula* helyett a budapesti Víg-színházban. Játékaról a *B. H.* a következőket írja: A vendég izzó erővel játszott, heve tüzelt is, de játéka teljes hatását megrontja azzal, hogy legtöbbször megcsönkítja vagy inkább elharapja a szót. A közönség sokat tapsolt neki.

* **Krecsányiék Fiumében.** *Krecsányi Ignác* szintársulata szerdán kezdte meg egy hónapos szezonját a Fenice-szinkörben rendkívüli érdeklődés mellett. A színház zsufolásig megtelt, ötöd részben olaszokkal, akik közül az előkelő családok többnyire bérlők. Az előadás általános tetszést aratott, különösen a társulat primadonnája, *Anday Blanka*, nyerte meg a közönséget. *Krecsányit* az első előadás alkalmából számosan táviratilag üdvözölték az ország minden részéből. Az előadáson jelen volt gróf *Festetich Andor* országos színészeti felügyelő

és *Mészáros* színészegyesületi igazgató is. — A társulat a legszebb reményekkel tekinthet a szezon elé.

* **Karcag Vilmos** ma délben tényleg bérbe vette *Lange György* tanácsos társaságában a bécsi *An der Wien* színházat. A színház anyagi részét egy konzorcium fogja fedezni, a melynek élén *Neumann Angelo*, a prágai operaház igazgatója áll.

* **Sudermann darabja Párisban.** Berlinből írják, hogy *Suderman Herman* első drámája *A becsület* jövő télen a párisi *Antonie* színházban is előadásra kerül. Az öreg Heinecket maga az igazgató, *Antonie* fogja játszani.

* **Látszat és valóság** a címe *B. Jósika Kálmán* legújabb regényének, amely ép most jelent meg a *Légrády* testvérek kiadásában. A regény tárgya a társadalmi életnek bűnkronikájából van merítve. A szerző erős vonásokkal festi, a modern társadalom frívól irányát. Érvényesülni bármínő eszközzel, biztosítani a látszatot bármínő eszközzel, akármi áron a dogma, amelyet ez az irány felállított. — A szerző éles megfigyeléssel domborítja ki alakjait, de nem hosszadalmas magyarázatokkal, elemzésekkel, hanem cselekedeteikben szolgáltatja a kulcsot, amely lelkületük, gondolkodásuk, jellemük minőségét feltárja. Ebből folyik, hogy a hatásos események egymást követik, melyek között nem csekély helyet foglalnak el a *Flammarion* által is bizonyított telepatikus észleletek s elköltözötteknek szellemi jelentkezései. Szerző keresetlen, egyszerű, magyaros irányával mellőz minden fölösleges szószaporítást. Ezzel idézi elő az izgalmas jelenetekben a nagy drámai hatásokat, amelyek a műben egymást érik. A „látszat és valóság” *Légrády* testvérek kiadásában jelent meg 18 nyomott iven s ára 2 korona 40 fillér.

Ujabb klerikális izgatás a magyardiákság közt.

(A debreceni határozat.)

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, május 9.

Mióta Magyarországon néppárt van, az egyetemi diákság egy része automatice mozgó, beszélő és párbajzó politikai eszközzé vált a felekezeti gyűlöletet szító mesterek kezében.

Mindig volt és mindig lesz ifju nemzedék, akiket könnyen hajthat a fuvallat tetszés szerinti irányban. Olyanok, akik készek bábuként szolgálni egy rafinment-ban gazdag politikai táborban. Az is megesik aztán, hogy a bábuk összetörnek, mint csak nemrég is megesett több ízben is. Aztán összetákolják őket ismét, talpra állítják és újra kezdik az automata munkát.

A klerikális diáksereget legyőzte immár a józan hatóságok igazságosztó keze. Mozgalmaikat megpecsételték és sutba állították őket. De mint mindig, most is a feltámadásra készülődnek.

Az idén *Selmecbányán* szándékoznak az országos diákkongresszust megtartani. Erre a pontra irányul tehát a klerikálisok által ösztökélt diákság minden figyelme, mert erősen hiszik, hogy ez új eszköz lesz a kezükben s hogy ez alkalommal új kitörést, új botrányt idézhetnek elő.

Megtörtént azonban, hogy a diákkongresszus mozgatói erős orrot és jól megérdemelt leckét kaptak újból a *debreceni akadémia* hazafias polgárságától. Ezt egy ma érkezett táviratunk a következőkben mondja el:

A debreceni Akadémia polgársága tegnap, 8-án délután gyűlést tartott, a melyen a *Selmecbányai* országos diákkongresszuson való képviseltetést és az ezzel összefüggő ügyeket

vették tárgyalás alá. A budapesti Egyetemi Körtől ugyanis a napokban lenn járt *Köpösd* Dezső azzal a megbizással, hogy kapacitálja a debreceni akadémia polgárságát, hogy a kongresszuson és ezt megelőzőleg a védnököket, többek között *Szell Kálmán* miniszterelnököt felkérő deputációban képviseltesse magát. Az e kérdésben összehívott ifjusági gyűlés a következő határozatot hozta:

„Mivel a budapesti mozgalmakban minden ellenkező nyilatkozatok dacára nem találhatunk elegendő és elfogadható biztosítékot arra nézve, hogy egyedül csak a tiszta, önzetlen faji érdekért, a magyarságért küzdenének — bármennyire szívünkön viseljük is a magyar diákság békéjét és bármennyire égő vágyunk, hogy a magyar ifjuság, mint egységes, erős, egész küzdjön az annyira veszélyeztetett magyar fajért, ezen mozgalomnak határozottan szembeálló, veszedelmes felekezeti színezete és mellékcéljai oly akadályonként merednek elénk, a melyeken elvhűségünk megszégése és saját magunk elleni merénylet elkövetése nélkül tul nem tehetjük magunkat. Es az előjelekből ítélve nem lehet bizalmunk ez irányban a diákkongresszus befolyásolatlanságában és a mozgalmakat intéző párttól, függetlenségében sem. Azért, hogy megelőzzük a semmi jó eredményt, de tömörked veszedelmet hozó, másként el nem kerülhető összütközést, határozatilag kimondjuk, hogy a debreceni Akadémia polgársága az idej diákkongresszuson nem képviselteti magát és így a védnököket felkérő küldöttségbe sem küld képviselőket.”

Es a debrecenieknek az utolsó szóig igazuk van. A felekezeti gyűlölet manapság elv már odafönt, a botrányok iskolájává sülyesztették le a budapesti tudomány egyetemét. Es ugyan mit akarnak még? Nem elég szép multra tekinthetnek vissza a néppárt ifju bajnokai?

Akadtt tehát olyan főiskolai polgárság, amely nyiltan kimondja, hogy nem akar egy uton járni a néppárti ifjakkal, mert nem elemük nekik a botrány. nem keverednek céltalan, oktalan politikába és egyáltalában nem akarnak ott lenni, ahol ilyesmi csak felmerülhet is.

Ez nem első eset arra, hogy a derék debreceni diákság intő példát ad a főváros emancipált hallgatóinak. A mult évben, mikor először nyilt ki az egyetemen a klerikalizmus penészvirága, az ifjak fölhívták az összes magyarországi diákságot, hogy csatlakozzanak hozzájuk. A debreceniek egyszerűen napirendre tértek a dolog fölött és egy átiratban kijelentették, hogy semmiféle felekezet ellen irányuló mozgalomban részt nem vesznek. Egy kis leckét is adtak annak idején a budapesti klerikális ifjakkal úgy, mint most, az elveik haszontalan voltáról.

Már-már azt kellett hinnünk, hogy a magyar ifjuság lassan-lassan a klerikalizmus fertőjébe sülyed. Most azonban belátjuk, hogy tévedtünk. A debreceniek megmutatták, hogy van még okosan gondolkodó és becsületos szívvel érző diákság is ebben a millió féreg által marta magyar hazában. Üdvözöljük őket

Az előfizetés ténye Aradon nyugtával, vidéken feladóvevénnyel igazolandó. A kötvény és a nyugta, illetőleg feladóvevény megőrzendő.

Fegyelmi elől a halálba.

(Öngyilkosság a városházán.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, május 9.

Megemlítettük röviden, hogy *Hódmező-Vásárhelyt* agyonlőtte magát, egy fiatal városi tisztviselő. Az öngyilkosságról ma tudósítónk a következő érdekes részleteket jelenti:

Valósággal megrázó hatása volt annak a hírnek, mely tegnap délelőtt terjedt el a városban, tudtul adván, hogy a város egyik szorgalmas, tehetséges tisztviselője, *Vörös István* árvapénztári könyvelő egy forgópisztolyal agyonlőtte magát a városháza egyik félreeső helyén. Őszinte részvételt és sajnálattal fogadta mindenki ezt a megdöbbentő hírt, mely egy szerencsétlen, munkás embernek tragikus haláláról szólt, mert pillanatok alatt emlékeztünkbe tértek az utóbbi évek szomorú eseményei, azok a pisztolydurranások, melyek szintén egy-egy városi tisztviselőnek oltották ki életét s az emberek gyarlóságait hirdelve, egyszersmind arról is tanuskodtak, hogy *közgazgatásunkban van valami fertőző, rothadó anyag*, mert máskülönben lehetetlen volna az, hogy a felületességnek, könnyelműségnek mind-egyre áldozatai, halottai legyenek.

A szomorú eset előzményei ezek: *Vörös István* könyvelő ellen fegyelmi vizsgálatot rendelt el pénteken délután a polgármester, mivel a megejtett hivatalvizsgálat során könyvelési hibákra jöttek rá, melyek tévesen és helytelenül kiutalt árvapénzekről szóltak. A vizsgálat alá helyező polgármesteri végzésben világosan ki volt fejtve, hogy itt rosszakaratu eljárásról szó sem lehet, azonban *Vörös Istvánt* annyira bántotta és elkeserítette ez a dolog, hogy azóta hivatalába sem járt fel, bár *Kmettykó* főjegyzőnek a vizsgálat tovább vezetése szempontjából szüksége lett volna reá.

A keddi napot családja tudtán kívül *Szegeden* töltötte, honnan este tért vissza s a felesége és rokonai vigasztalása mellett tért pihenőre. Szerdán a rendes időben felkelve és felöltözve, 8 órakor felment a hivatalába, ahol meglepetéssel értesült arról, hogy a vizsgálat rendjén *újabb könyvelési hibákra* és apróbb visszasságokra jöttek rá. A főjegyző ekkor azt mondta neki, hogy csak menjen hivatalos helyiségébe, majd nemsokára ő is megy és folytatni fogják a vizsgálatot.

Vörös István le is ment hivatalába, hol egy darabig izgatottan járt fel és alá, majd asztalához ült és irt valamit, azután pedig kiment egyik félreeső helyre. Hosszas kintmaradása végre feltűnt *Simonyi István* könyvelőnek, aki utána ment, s mikor sem felszólításaira nem kapott választ, sem a fülke ajtaját kinyitni nem tudta, felkapaszkodott a párkányzatra s megdöbbenve látta, hogy *Vörös István* ott ül mozdulatlanul, vérző halántékkal s kezében egy revolver van.

Izgatottan értesítette az esetről hivatalnoktársait és a rendőrséget, mely fölnyitatta a fülke ajtaját, mikor aztán bizonyossá vált, hogy a szerencsétlen ember, aki mindössze is 27 éves volt, *agyonlőtte magát és szörnyet halt*. A tiszt revolver golyója, melyet hivatalában tartott, jobb halántékán hatolt az agyba s a bal halántékon kijöve, a falról visszapattant a földre.

Zsebében levelet találtak, melyben könyvekre indítóan bucsuzik feleségétől, két kis leánykájától, szüleitől, testvéreitől s vigasztalni igyekszik őket. Azt mondja ebben a levélben,

hogy ekszaltált lelki állapotát az a baromi megterheltetés idézte részben elő, melylyel hivatalában elhalmozták.

Holttestét hazaszállították a lakására, honnan a boncolás mellőzésével ma délután temették el. A szomorú esetről pedig táviratilag értesítették a fővárosban időző főispánt és polgármestert.

EGYESÜLETI ELET.

(*) **Vörös-kereszt.** Az Országos Vörös Kereszt egyesület *kis-szent-miklósi* fiókjá, a napokban tartotta közgyűlését, ez alkalommal tárgyalatott az 1900. évi számadást, mely szerint a fiók-egyesület vagyona 678 kor. 62 fillér. Örömmel konstatálták, hogy az egyesület vagyona évenként szaporodik, a mi a tagok támogatásának s a vezetőség fáradhatlan szorgalmának köszönhető. A tisztújítás egyhangú választással folyt le. Elnökök lettek: *Pech Sándorné* és *Herold Rezső*, alelnök: *Csutha Györgyné*, orvosok: *Kronstein Vilmos*, *Kabdebó János dr.* és *Pollák Mór dr.*, pénztárnok: *Pech Sándor*, jegyző: *Scheffer István*. Választmányi tagok: *Herold Rezsőné*, özv. *Kneffel Károlyné*, dr. *Lövinger Miksáné*, özv. *Valter Mária*, dr. *Kabdebó Jánosné*, *Moskovitz Johanna*, dr. *Kronstein Vilmosné*, *Weszely Pálné*, *Kilényi Adolfné*, *Molnár Andor*, *Kneffel Lajos*, *Fischer Antal*, *Schmidt János*, *Hajós Árpád*, *Pártos Kálmán*, *Reich József* és *Pillér József*.

(*) **Az aradi pincérek** asztaltársasága f. hó 13-án d. u. fél 4 órakor özv. *Gömöry Gyuláné* korcsmahelyiségében fontos értekezletet tart, melyre az egyesület összes tagjait meghívja *Grünwald Simon* k. elnök.

Öngyilkos nagykereskedő.

(Menekülés a betegség elől.)

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, május 9.

Budapesten ma öngyilkos lett egy előkelő nagykereskedő. Boldog családi életet élt, gazdag volt, virágzó üzletnek a tulajdonosa s ráadásul egy háromemeletes szép bérháznak, mely egymagában annyi jövedelmet hajtott, hogy gond nélkül megélhetett belőle. És még is önkézevel vetett véget az életnek. A halálba menekült gyógyíthatlan betegsége elől, a mely ellen a leghíresebb külföldi tanároknál is hiába keresett orvosságot.

Az öngyilkost *Gutvillig Gusztávnak* hívják, 52 éves volt s a *Hernád-utcában* lakott. Szorgalmas, munkás embernek ismerték, a ki hosszú időn keresztül tekintélyes vagyont gyűjtött össze. Feleségével s férjénél levő leányával egy háztartásban a lehető legboldogabb családi életet élt.

Pár év előtt asztmatikus betegség támadta meg a különben munkabíró, egészséges külsejű embert. A betegség nagyon elkeserítette. Buskomorrá vált s kezdte üzletét, családját is elhanyagolni. Egyik orvos őszintén megmondta neki, hogy baja igen komoly s aligha gyógyítható. Ettől a naptól kezdve magába zárt, hallgatag emberré vált s ha beszélt is, minden témája a meghalás körül forgott.

Gutvillig ma délután fél 4 óra felé eltávozott hazulról. Azt mondta, hogy sétálni megy, de nemsokára visszatér. Mielőtt elment volna, íróasztalában kutatott, motoszkált, de ez hozzátartozóinak nem tűnt fel, mert a hosszú betegeskedés alatt megszokták már, hogy a családfő titkolódzik előttük. Peddig akkor *Gutvillig* egy töltött revolvért vett magához.

Egyik ismerőse fél óra mulva egyik *Király-utcai* kávéházban találkozott *Gutvillig*gel, a ki levelek írásával volt elfoglalva. Tréfásan szólott oda neki:

— Talán nincs otthon hely, hogy ide helyezze át az irodáját?

— Annyi még volna — felelt *Gutvillig* sötéten — de itt, a nyüzsgő emberek közt, jobban tudom elintézni a leveleimet.

Este fél 7 órakor azt a hírt hozták *Gutvillignének*, hogy *férje a klinika kertjében agyonlőtte magát*. Az asszony és leánya erre a rettenetes hírre elájultak. Orvost kellett hivatni, a ki csak nagynehezen térítette őket magukhoz.

Gutvillig holttestét beszállították a halottas házba. Homlokának irányozta a revolvért s a golyó jól végezte kötelességét, a boldogtalan kereskedő holtan terült el a földön.

Tragikus esete iránt széles körben nagy a részvét.

Sétáló emberek.

(Beszélgetés mister Baileyvel.)

Arad, május 9.

Bocsánatot kérünk a „nyájas“ olvasótól, hogy ismét *Barnum*ékkal hozakodunk elő, de igérjük, hogy egyelőre ez lesz az utolsó akkord. A sétálásról lévén ugyanis szó, egy beszélgetést kell közölnünk, mely lapunk egy munkatársa és *Bailey* ur, a *Barnum* cirkusz tulajdonosa között folyt le, mialatt Aradon időzött a híres cirkusz.

Bailey ur éppen ebédelt, mikor a sajtóiroda főnöke bemutatott neki. Szemközt vele terjedelmes térfogatu felesége, *Bayleyné* ó nagysága ült, jobbról pedig a fiatal reklám- király-nemzedék evett plum puddingot, meg mi egymást.

Az első, a mi nekem feltűnt, az volt, hogy az asztalon a legősebb szemű ember is csak vizet fedezhetett fel. Semmiféle szeszes ital nem volt *Barnum*ék asztalán.

— Tessék helyet foglalni.

— Köszönöm.

— Parancsol egy kis puddingot?

— Nem kérek. Már ettem paprikást.

— Az magyar étel, ugyebár?

— Igenis kérem, az magyar étel, de Amerikában is ismerik.

Azután megkezdődött az érdelemes beszélgetés.

— Jó idő van. Nem sétál egyet a városban, *Bailey* ur? — kérdeztem én.

— Sohse sétálok, kivéve ha egyik sátoztól a másikig megyek, akkor is sebes lépésben. Nem érek rá kérem. A sétálás az csak magyar embernek való, sohse láttam annyit sétálni, mint Hungáriában. Miért sétálnak itt az emberek?

— Ráérnek kérem, meg sokan elvből is sétálnak. A nők részint azért, hogy megmutassák, részint azért, hogy megbámulják egymás kalapjait, a férfiak meg, hogy a nőket bámulják meg.

— Is that so?

— Igen kérem.

— Látja, én sohse sétálok. Pedig ha akarnék, hazamehetnék *New-Yorkba*. Ott van egy négyemeletes palotám, meg mi egyebem, meg azt mondják egy pár milliom is van. De én nem sétálok azért, mert annyira a munkához szoktam, hogy nem tudnék élni dolog nélkül. Szeszes italt meg nem iszom, mint némely direktorok, a kik reggel, délben, este pezsgőt isznak. Azoknak is lehet azért vagyonuk, de rendszeren passiv.

— Nagyon köszönöm, hogy volt szives magát meginterjuvultatni. De most már haza sétálok.

— Isten önnel uram.

— Good by.

Ezt a beszélgetést elhallgattam volna, ha a sétálásról eszembe nem jut. Nem szeretek kérkedni azzal, ha valakivel beszélgetést folytatok.

Aki az „Aradi Közlöny“ részére egy előfizetést is szerez, az ingyen és bérmentve kapja kézhez Murai Károly humoros adomagyűjteményét.

Ma szép idő lévén mindenki sétálni ment. Mért ne sétáljon az ember? A dolog nagyon egyszerű. Nálunk, ebben a tejben, mézben és adósságban uszó kanaánban senki sem dolgozik úgy, mint Amerikában. Igaz ugyan, hogy milliója is alig van egy embernek, de elmondhatjuk legalább, hogy sétáltak az életben. Nálunk a milliomos bizony nem sétál. Ebben az egyben hasonlítunk az amerikaiakhoz. Igaz ugyan, hogy azért nem sétál, mert négyes fogaton jár, de végre is mégsem sétál és az már valami.

Télen nem igen sétál a magyar. Akkor a kávéházban ül. Ujságot olvas, vagy kártyázik. A hölgyek sem sétálnak télen, hanem inkább korcsolyáznak. Dolgozni csak a boltos legény meg a szolgáló dolgozik. Manapság mindenki az esze után akar megélni. Hogy van-e esze hozzá, az nem kérdés.

Enni muszáj — sétálni kell. Ez a jelszó. „Hogy a sétáló emberek közül akadna-e egy is olyan, aki jó pénzért fizikai munkát végezne? Aligha. Akkor nem sétálhat az ember, a keze eldurvul és elveszti a társadalmi állását.

Mert nálunk sokféle társadalom van, de mindannyi a sétálás körül forog, mint ringlispil a tengelye körül. A sétálásnak viszont több fajtája van. Attól függ, mikor és hogy sétál az ember. Döbben sétálni sikk. Egyedül sétálni, nem sikk. Este csak egyedül sétálni sikk, mignem éjjel párosával sétálni: már erkölcsstelenység.

Csak már egyszer kísértálnánk ebből a fonák társadalmi rendből. Addig sétálunk, míg össze-vissza járva egyszerre belesétálunk a másvilágba.

Szekulusz.

Tollharc — késhegyig.

(Kritikusok egymás ellen.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, május 9.

A magyar főváros két ismert nevű, színházi és irodalmi körökben egyaránt nagy tekintélynek örvendő kritikusa: Keszler József és Ambrus Zoltán, adáz szóharcot zuditott egymás nyakába s most már közzörülük a fegyvert, hogy a további érvelést a lovagiasság terére vigyék át. A fölött kaptak hajba, hogy Björnson Björnstjerne legújabb darabjában „egységes-e az alapeszme” s e világrengető kérdés eldöntésében oly szenvedélyes szavakat csapdosnak egymás fejéhez, ami eddig a magyar sajtóban páratlanul állt. És ha majd egymás fejét beverik, akkor megtudjuk, kinek van igaza, az egységes alapeszme előharcosának-e, avagy a másíknak.

A dolog abból indul ki, hogy a „Berliner Theater” Budapesti vendégszínház tagjai a minap bemutatták a nagy norvég költő *Erönkön felül* című drámáját. A *P. H.*-ban Ambrus Zoltán az ő szokott *A. Z.* jegye alatt lebíráltta azt a kritikát, melyet egyes lapok a dráma alapeszméjéről írtak a bemutató előadás után. A dráma két része — ugymond — nagyon különböző darab, amelyeken egyebek közt igen meglátszik, hogy az egyik tizenkét évvel előbb íródott, mint a másik. A lelkesedők szerint az „*Erönkön felül*” egységes mű, melynek éppen „alapeszmé”-je a leggyönyörűbb. Természetesen ahány a lelkesedő, annyi alapeszmét találnak benne; az alapeszme más és más a szerint, amint az egyik, vagy a másik lelkesedő kommentálja e világjavító művet. — Az okoskodás illetén erőszakossáival ki lehet sütni azt is, hogy *Othello* és *Hamlet* egységes mű; két része egy nagy eszméjű alkotásnak, melynek *Dél és észak* vagy *Fekete és fehér* lehetne a címe. Ki lehet sütni, hogy e két részből álló egységes mű alapeszméje a megfordítottja annak, amit Szent Pál mondott, mert

arra tanít bennünket, hogy nem jó a házasság, de nem jó a nőtlenség se. Elfele bölcseséget fejezne ki az „*Erönkön felül*” is. Az ember ne vivja a lehetetlent; a hit nem tehet erőszakot a természet törvényein s az egyén nem tehet erőszakot a társadalom törvényein. — Ezt példázná a két Sang esete, az apáé és a fiué. Ha Björnson valóban erre akarja oktatni a közönséget, úgy tanítása egy kicsit elkésett. A mi világunkban nincsenek többé, akik erre a tanulságra rászorúlnának. Olyan együgyű papok, akik azt hiszik, hogy ők csodát képesek tenni s eképen személyesen intézhetik el a világ minden baját, meg olyan eszelős szociálisták, akik azt képzelik, hogy ha a levegőbe röpítenek egy pár gyárost, ezzel megoldották a szociális kérdést: Közép-Európában nem existálnak.

Kritikáját Ambrus Zoltán így fejezi be:

Björnson ép olyan naiv filozófus, mint *Zola* vagy *Daudet*; ha jobban imponál, mint ezek, onnan lehet, hogy a kivetkőzött papok megrögzött kenetességével adja elő a banalitásait. Szóval, észak ama vándorainak, kik *szellemi csomagokkal kucseberkednek*, érdemes újra meg újra bejárniok a világot: presztizsük oly nagy, hogy kereskedjenek bár a legelcsépeltbb közhelyekkel, mindez revelációnak tűnik fel azok előtt, akik még nem felejtették el *Dreyfus védelmezőit*.

Keszler József találva érezte magát Ambrus Zoltán fejtegetései által. A *M. Nemzet*-ben visszavágott tehát, irván többek közt így:

Nem védelmezem Björnson *a. z.* ur ellen; és pedig azért nem, mert én türelmes vagyok. En nem vitatom el *a. z.* urnak azon jogát, hogy mérgeleddjék. Ha ő az „*Erönkön felül*”-ben elkésett igazságokat és banalitásokat lát, az az ő dolga. Minden ember oly okos és oly ostoba, a milyen lenni tud; sőt az okos ember is tünhetik föl ostobának, ha akar. En megadom mindenkinek a bírálati szabadságot. Bíráljon képessége és kedve szerint. Ugyis csak a közönség az utolsó bíró, mert ez megbírálja a kritikust is. Szó nélkül elviseltem volna tehát *a. z.* ur azon okosságát, hogy ő Björnson művében csak banalitásokat lát. Persze *a. z.* ur én irányomban nem oly engedékeny. Ő nem viseli el az én ostobaságomat, hogy Björnsonért lelkesedem és művében nagy tartalmat látok. Így azonban *a. z.* urnak meg kell haragudnia, egész Európára is, Párisra, Berlinre és Bécsre, hol a művet dicsőítik. Kissé sok dolga lesz ezzel *a. z.* urnak.

Ez már némiképp erős passzus. De még erősebbek Keszler válaszában az alábbiak:

A kik még nem felejtették el *Dreyfus védelmezőit* . . . Ez mély harapás. És mérges. Meg vagyok győződve, hogy *a. z.* ur e kegyetlen harapás fényűzését csak azért engedte meg magának, mert tudja, hogy a *Pasteur-féle gyógyító eljárás már föl van találva*.

Mit mondana *a. z.* ur, ha az olyan műbírálóra, ki a Nemzeti Színháznál történő minden hibát kiment, minden rossz darabot agyondicsér, minden ujságírói szolgálatot óhajra megtesz, azt mondanák, hogy eme feltűnő szeretetreméltóságának csupán az az oka, hogy *évenkénti hatszáz forint drámabírálói borraivalót csusztattak a zsebébe?* Mit mondana, ha valamely világos véleményéből, melyet önmagából lehet megbírálni, inkább azt a titkos hátsó gondolatot fejtenék ki, hogy az illető ujságíró e véleménynyel a kapott sinecurát akarja meghátalni a nagylelkű adakozóknak.

Ugy-e, ez nem volna helyes. Ugy-e ez nem volna igazságos.

Lám, épp oly kevésbé helyes, épp oly kevésbé igazságos az, ha *a. z.* ur egy világszerte dicsőített remekmű csodálóit azzal gyanúsítja meg, hogy lelkesedésük színlelt és csak a *Dreyfus védelmezője* iránti kegyeletből ered.

Ez nem szép eljárás. És nem is gyakorlatias. Mert ime meg is fordíthatom a dárdát, mondván: *a. z.* ur azért vagdalja Björnsont oly durván („*kucseber*”, „*elcsépelt közhelyek kereskedője*.”) mert nem boc-sájthatja meg

neki, hogy *Dreyfust* védelmezte. Hiszen *a. z.* ur *lelki műveltségétől és fölvilágosodottságától ez kitélik.*“

Helyesnek tartaná *a. z.* ur az én részemről, ha ezt mondanám? Nem? Akkor méltotassék szintén kissé kiméletesebbnek lenni és *becses agarait kissé hátrább tereelni.*

És ha ezeknél okosabbat nem tud írni, írja regényeit.

Ambrus Zoltán a mai *P. H.*-ban igen kurtán felel Keszlernek. Válasza, melyben pár sorban az előzményeket érinti, mindössze ennyi:

Feleletem K. J. urnak a következő:

Ha engem valaki olyasmivel gyanúsítana meg, amire K. J. ur példálózik, azt mondanám, hogy az, aki engem illetéknépen meggyanúsít, *nem tisztességes ember.*

Ambrus Zoltán.

Persze Keszler sem maradt adós a válaszzal. A *M. Nemzet* ma esti kiadásában — mint budapesti tudósítónk táviratozza — ezt a nyilatkozatot teszi közzé:

Egész terjedelmében elfogadván Ambrus Zoltán ur gondolkodásmódját, kijelentem, hogy Ambrus Zoltán, a ki engem meggyanúsított, *nem tisztességes ember.*

Keszler József.

Ime. idáig fejlődött az „alapeszme” körüli harc. A többi valószínűleg már a párbaj-segéddek dolga lesz.

HIREK.

A hadnagy és a huszár.

— Lövöldözés a kaszárnyában. —

Arad, május 9.

Virtusos, huszárhoz illő cselekedetet vitt véghez ma reggel Tary Ernő, a sz. gedi huszárezred hadnagya.

Van a kaszárnyának — írja tudósítónk — egy garázdálkodó katonája, bizonyos *Hős Sándor* nevezetű, akivel ugyancsak gyakran van baj. Azt hiszi az ipse, hogy nevéhez méltón kell viselkednie, de ez a hősködés nem virtusos cselekedetekben nyilvánul nála, mint inkább büntetendő históriákban.

Legutóbb husvét másodnapján került bajba, amikor garázdálkodva venult végig az utcán s az őrségnek úgy kellett megkötnöni, hogy beszállíthassa a kaszárnyába.

Ma újabb botránnyra határozta el magát. Berugott állapotban *lovöldözni kezdett a kaszárnya udvarán* s mikor ki akariák venni kezéből a karabélyt, fenyegető hangon kiabálta:

— Aki közel jön hozzám, azt lelövöm!

A legénység tényleg óvatos volt vele szemben, mert részeg ember mindenre képes.

Hős pedig csak hadonázott tovább, amíg odaérkezett az udvarra Tary Ernő huszárhadnagya.

A kaptos ember ott ugrált még mindig, nagy nézőközönsége tellett a huszárokból, Tary pedig rászólt:

— Engem is lelősz?

— Le én, — mondta Hős, — hogyha felém közeledik a hadnagy ur . . .

— Hát tessék, löj le! — felelte Tary és feléje indult.

Hős felkapta a karabélyt s célzott. A katonákban elhült a vér, de a bátor hadnagyot senki sem merte visszatartani. Tary pedig oda lépett Hőshöz, egészen közel ment hozzá, belenézett a fegyver csövébe, mire a katona is leeresztette a karabélyt és az utolsó pillanatban meggondolva a dolgot, szabályosan szalutált.

A fiatal tisztet megéljeneztek az udvaron, és számosan gratuláltak neki a nap folyamán mindenütt, a hová eljutott a huszáros virtus híre.

A kibic miatt.

— Kinos jelenet a kaszinóban. —

Arad, május 9.

A makói kaszinóban kinos jelenet játszódott le a múlt héten. Urak keveredtek össze, olyan „élénken“, hogy botrány lett belőle. Egy bankigazgató és egy mindenki által szeretett, jó humorú járási orvos kártyáztak itt. Ezeknek játékába bele-beleszót a kibic, egy ismerős tisztviselő, állítólag olyanformán, hogy elárulta milyen egyiknek vagy másiknak a kártyája. Midőn az orvos figyelmeztette a kibicet, hogy közbeszólásaival lehetetlenné teszi a játékot, akkor ez a közbecsülésben álló főorvost úgy leteremtetté, hogy a kaszárnnyában se végzik el az efélet különben.

Kinos, rut botrány támadt ebből. A megsértett főorvos a kaszinótól kért elégtételt, mert ez már nem első eset volt és azon hirtelen ur, aki őt megbántotta, állítólag elég gyakran szórakoztatta már eddig is eféle összecsapásokkal a társaságokat.

A kaszinóban hangos visszatetszéssel tárgyalták ez újabb esetet. Itélni kell. Arra való a kaszinó, ezt el nem tűrheti. Rendre felsorolták a már előfordult „eseteket“. Ezek közt első helyen, a vasuti botrányt, mikor egy volt állomásfőnököt tettelegesen bántalmazott ugyanazon hirtelen kezű ur.

Össze is ült a kaszinó választmánya és azt határozta, hogy megint a tisztel' hirtelen kezű tagját.

Ezzel az itélettel azonban sokan nincsenek megelégedve, mert azok után, amik történtek, azt nagyon enyhének találják. Most élénk tárgyalások folynak és nem tartják lehetetlennek, hogy az elégedetlen párt kiszakad a kaszinóból.

— **A király Budapesten.** A király az éjszaka Budapestén töltötte. Ma délelőtt 10 órakor általános kihallgatást tartott, amely után államügyeket intézett el. Délután fél négy órakor Gödöllőre utazott. A király csak hétfőn reggel jön vissza a fővárosba.

Ó Felségénél ma az általános kihallgatáson megjelentek: Brankovics György szerő patriárka, Andrássy Tivadar gróf, Andrássy Gyula gróf, Batthyány Lajos gróf, Szapáry Gyula gróf titkos tanácsosok és Benicky Ferenc főispán, titkos tanácsos, Agatha leányával, Szmrecsányi Pál püspök, Vörös László országgyűlési képviselő, Széchenyi Géza gróf és Földváry Miklós kamarások, Sombory Lajos főrendiházi tag, Goumoens Gusztáv báró, Brudermann Rudolf lovag, Mras Ambrus lovag, és Steinberg Móric altábornagyok, Marsch Antal és Szilvényi Géza vezérőrnagyok, Albrecht Emil, Csicsery Géza, Lósch József, Mariantsik Armin, Sivathy Ferenc Rutich József, Unterrichter Ernő báró és Wollnhöfer Emil ezredesek; Bouvier Hannibál sorhajókapitány, Csathó Ferenc kuriai tanácselnök, Baumgarten Izidor koronaügyész-helyettes. Zoltán Géza táblai tanácselnök, Kolossa Ferenc követségi titkár, Hegyeshalmy Lajos és Neményi Imre, miniszteri osztálytanácsosok, Bothmer Jenő báró, Borovicényi Gyula, Páthy Kálmán, Deák Zsigmond, Nagy Gyula, Froleich Szabó Ernő, Majovszky Ferenc és Józsa Gábor alezredesek, Kasper Károly főhadbiztos, az olivetai bencések küldöttsége, a melynek tagjai voltak: Benedetto Benedek, a rend fővikáriusa és Ecker Bonifác zárdafőnök, Kiss Áron dr. és Fekete Márton kir. tanácsosok, Bernstein Sándor, Kissling Rudolf, Sárkány Kálmán és Steinbach Gábor iparosok.

— **A Darányi-szobor felállítás.** A Darányi-szobor-bizottság ma délután 5 órakor ülést tartott a városháza tanácstermében Salac Gyula kir. tanácsos, polgármester elnöklete alatt. A pályázók közül Tóth András debreceni szobrász ajánlatát fogadták el, aki 4550 koronaért készíti el a szobrot. A Baross-park ékessége lesz a mű, ha tekintetbe vesszük, hogy Tóth An-

drás már nagyobb szabású műemlékeket is készített. Többek között a nagykőrösi Kossuth-szobor, továbbá az aszói Petőfi-émlék, s a mármaroszigeti Szilágyi-szobor is az ő műve. Az is csak előnyére lesz a szobornak, hogy Darányi Jánost személyesen ismerte a művész. A szobor alapzata haraszi kőből készül, mint a budapesti Baross-szobornál van és a magassága 5 méter 27 cm. lesz. A szobor előállítás költsége azonban az alapzat költsége nincs beszámítva, s ezt a város pénztárából fogják fedezni. A bizottság megbizta a polgármestert, hogy a szobrot rendelje meg és kössön szerződést a művészszel. Az ülésen jelen voltak: Heinrich Sándor, Robitzek Ágoston dr., Vas Sándor dr., Hegedüs László és Posgay Lajos dr.

— **Főhercegi bál.** Pozsonyból táviratozzák: Frigyes főherceg és Izabella főhercegnő e hó 13-ikán udvari bált rendeznek, melyre számos előkelőséget hívnak meg.

— **A pápa Ferenc Ferdinándnak.** A berlini Germania című ujság római táviratot közöl, mely szerint a pápa Ferenc Ferdinánd főhercegnek nagyon kegyes levelet írt. A Rómából érkező hírt különösen érdekessé teszi az a körülmény, hogy a pápa kitüntetése éppen most éri Ferenc Ferdinánd főherceget, amikor a legutóbb elfogadott védősége miatt a bécsi parlamentben annyira megtámadták.

— **Megint hólapdás imádság.** A hit és az imádság ellen való szentségtörés valósággal az a rut üzérkedés, amit dologtalan lelkek művelnek a hólapdás-imádság gyártásával és forgatásával, nem szünnén meg zaklatni a közönséget, dacára annak, hogy egyre panaszkodnak ellene a nyilvánosság előtt is. Már a bécsi érsek is, akinek a hólapdás-imádság kibocsátását elejében tulajdonították, tiltakozott ellene, pásztor levélben jelentvén ki, hogy ez az üzletszerűen közölt imádság nem tőle ered, sőt e módját a keresztény erények gyakorlásának nem helyesli, mégis csak járja a hólapdás-imádság nálunk is. Még mindig akadnak hihetetlenül sötét fejek és lelkek, akik fölülnek ennek a butitásnak és ijesztésnek, nem gondolván meg, hogy ugyan mit ér az olyan imádság, amit fenyegetéssel kényszerítenek rá valakire? Természetesen a józan eszű ember az ilyen levelező-lapra írt butaságra mit sem ad, egyszerűen eldobja, de a gyöngö lelkűek megijednek a babonás ijesztéstől, ami az imádsághoz fűzve van és tovább gyártják a hólapdás imádságos levelező-lapokat, amiből legfőkébb csak — a kincstárnak van haszna. Egy előkelő család küldött be hozzánk ma egy ilyen postán szállított hólapdás-imádságot, amelylyel őt tisztelte meg valami fanatikus lélek. A vékony betűk és a tömördek helyesírás irási hibák — asszonykézre vallanak. Ha az apostolok valamelyike föltámadva, körülnézne itt közöttünk egy kissé, óh uram, veszővel kergetné ki az ilyen keresztényeket Krisztus hívei közül.

— **Az angol király és a zsidók.** Edward király meleg hangú átiratban értesítette a noo-vooidi zsidó kórház és árvaház vezetőséget, hogy az intézmény védnökségét, a melyet trónörökös korában vállalt el, továbbra is megtartja. Első eset ez Angliában, hogy a király védnöke legyen egy felekezeti intézménynek.

— **Fagyos szentek.** A három gondtalan szentek, Szervác, Pongrác, és Bonifác, mikor éltek, sose hitték volna, hogy késő utódok egykor rettegni fogják az emléküket. Vasárnap, hétfőn és kedden lesz a napjuk és buzgó fohászaik a gazdáknak már most szállnak az ég felé: legyen akkor napsugaras szép idő; jó isten, ne fagyjon, ne fujjon szél, ne legyen zivatar. Mert ha igen, vége minden fáradságos munkának, verejtékes dolognak, vége a termésnek, vetésnek, vége a boldogságnak. Ma már megváltozott az idő, meleg volt, napsugár volt. Talán megbecsülik magukat a fagyos szentek.

— **Tűz a belvárosban.** A Széchenyi-utca 3. számú *Ortutay*-féle házban ma délelőtt 11 órakor tűz ütött ki és elhamvasztotta a ház végében lévő istálló tetőzetét. A tűzvész könnyen

óriási veszélyt idézhetett volna elő, amennyiben az aradmegyei gazdasági egyesület raktára szinten a házban van és vagy 1500 métermázsas ásványolaj van benne elhelyezve. A rendőrség érdeme, hogy a tűz nem harapódzott el a raktár felé is. Mielőtt még a tűzoltóság a helyszínre ért volna, a rendőrség emberei hordták ki a raktárból a gyulékeny, robbanó olaj-anyagot. Vagy hetven hordót gurítottak ki az udvarra. A tűznél jelen volt *Sarlot* Domokos főkapitány is s a rendőrség több tisztviselője. Az oltást *Stankovics* Milos tűzoltó főparancsnok vezette. A padlás szénával volt megrakva, a dél-élelőtti órákban a kocsis járt odafönt s valószínűleg az ő vigyázatlanságából származott a tűz.

— **Csökken a házassodó kedv.** Szép lányokban az idej termés csak olyan, amilyen a tavalyi és a központi statisztikai hivatal mégis azt mutatja ki, hogy tavaly márciusban vagy ezerkétszáz párral több lépett örök frigyre, mint az idén márciusban. A kimutatás szerint március hónapban a magyar birodalomban 4884 házasságot kötöttek, ebből Horvát-Szlavonországokra csak 66 házasság esik. Tavaly márciusban a magyar anyaországban 6031 pár esküdtött örök hűséget. E számnak csökkenését alighanem rosszabb gazdasági viszonyokra kell visszavezetni. A vármegyék közül aránylag Hajdumegyében kötöttek a legtöbb házasságot, a legkevesebbet Árvaországban. Városaink közül Hódmező-Vásárhely és Debrecen városoké az elsőség, ahol 49, illetőleg 59 házasságot kötöttek, míg az utolsó helyet 2 házasságkötéssel Zombor foglalja el. Érdekes a vegyesházasságok statisztikája is: 745 vegyesházasságot kötöttek. A keresztény-zsidó házasságok száma pedig 26. Ebben a számban teljes paritás nyilatkozik meg, amennyiben 13 esetben keresztény nőlegény vett el zsidó leányt és ugyan-csak 13 esetben keresztény leány lépett zsidó nőlegénnyel házasságra. Ezenkívül egy esetben izraelita nőlegény felekezeten kívüli menyasszonnyal s szinten egy esetben felekezeten kívüli nőlegény izraelita menyasszonnyal lépett házasságra. A 26 keresztény-zsidó házasság közül 2 esetben jött létre megegyezés, mintkét esetben a keresztény vallás javára.

— **A megzavart körmenet.** Budapesti tudósítónk írja: A múlt hó 27-én, egy szombati napon a szent évi jubileumi bucsu elnyeréséért egyházi körmenetet tartottak a Ferencvárosban. *Kure* Vilmos Ferenc-városi plébános vezette a menetet, melyben a nagyszámu ájtatoskodókön kívül résztvettek a Szent Margit-intézet apácái. Amint a menet a Knezits-utcán át haladt, a IX. kerületi községi polgári iskolában éppen óráközi szünet volt és néhány csintalan tanuló az ablakból és künn az utcán lármázni kezdett, sőt egyesek kicsufolák az apácákat. A menet tovább folytatta útját, miután az egész jelenet alig egy-két percig tartott. Az esetet azonban a plébános, valamint a Margit-intézet előljárósága följelentette az esztergomi érseki széknél és *Faller* Ferenc fővárosi tanácsosnál, a tanügyi osztály vezetőjénél. Mindakét hatóság szigorú vizsgálatot követelt és a bűnös fiuk kiméletlen megbüntetését követelte. *Tolnai* Lajos dr., a Ferenc-városi iskola igazgatója, már a felszólítás előtt, az esetről értesülve, azonnal megejtette a nyomozást, melynek során kiderült, hogy vallásháborításról vagy szentség kicsufolásról nem lehet szó, csupán gyermekes csintalanságról és rendetlenkedésről, de mivel a rendetlenkedők különben is vásott fiuk voltak, a tanári kar az őt főkolompószüleit fölszólította, hogy rakoncátlan gyermekeiket *vegyék ki az iskolából*. Az igazgatóság a tanári kar e határozatáról jelentést tett a székesfővárosi tanácsnak.

— **Kiszáritott tó.** Hollandiában a kormány elhatározta, hogy a Zuyder-tavat kiszáritja s a 200 000 hektár nagy területet szántó földnek fogja felhasználni. A kiszáritási munkálatot már meg is kezdték.

— **Guruló koronák.** Tele az ország panaszszal, hogy nincs pénz, ügyes külföldiek mégis teleszedik a zsebüket magyar pénzzel. Vendégszerető nemzet hírében állunk, azért nincs az a csepürágó, ki nem jól számítana, ha hálóját kiveti Magyarországra. — Nincs pénz, nincs pénz, — külföldi urak részére mégis van. Még pedig sok pénz. Érdekes számítás tesz erre vonatkozólag egy szegedi lap. Konstatálja, hogy *Barnum* Szegeden két nap alatt négy előadást tartott s ezek bruttó bevétele 76,000 korona volt. Ebből körülbelül 30,000 korona mindenféle kiadásokra lemegy, úgy, hogy marad tiszta bevétel 46,000 korona. No már most: *Barnum*ék Budapesten két hétig mutogatták magukat, vidéken három hétig tart a körut. Ez öszzesen öt hét, harmincöt nap. Mindennapra esik két előadás, ami összesen 70 előadást tesz. Egy előadás átlagos bevétele 18,000 korona, 70 előadásé 1 millió és 268,000 korona. Számítsunk 50 százalékot mindenféle költségre, marad tiszta haszon 630,000 korona. Ekkora összeget visznek ki az országból *Barnum*ék. De ők nincsenek egyedül. A Vígyszínházban berlini színészek 10 előadást tartottak, mely kerek hatvan ezer koronát jövedelmezett nekik, ugyanennyit a Vígyszínháznak. Ha hozzá veszünk a Magyar színház mostani német társulatát, Somossy szecessziós társulatát és azt a bécsi truppot, mely ezt az orfeumban megelőzte, csöpp túlzás sincs abban, ha *egy millió koronára* tesszük azt az összeget, melyet *Barnum*ék és a külföldi társulatok másfél hónap alatt kivittek az országból.

— **Adományozás.** *Ozv. Kintzig* Ferencné férje elhunyt alkalmából a szegény alap, az árvaház és a siketnéma iskola javára 100—100 koronát adományozott.

— **Barth Lajos a bíróság előtt.** Mint Berlinből távirják, ma vonta az ottani bíróság felelősségre az aradi származású szabólegényt, *Barth* Lajost a bűntársával, *Milpacher* Alice és *Egger* Friggyessel együtt azért a zsarolási kísérletért, melyet a már elhunyt *Bernhard* herceg családja ellen követtek el. A tárgyalás a nyilvánosság teljes kizárásával történt s csak a késő éjjeli órákban ért véget. — Az ítéletet még nem hirdették ki.

— **Léghajós tisztek balesete.** Mostanság nagyobbára a katona tisztek között divik a léghajózás, mióta azt a kormányozhatatlan monstrumot a hadsereg szolgálatába is belevitték. — Minden héten olvashat az ember szerencsétlenségekről, melyek hol-itt, hol-ott történnek és mindannyiszor ifju katonatisztek a léghajózás áldozatai. Mint *Bécsből* táviratozzák, hogy ott ma reggel a *Jubileum* nevű léghajó felszállt *Kriz* főhadnaggyal, *Zeller* és *Prónay* hadnaggyokkal. A vihar megrongálta a léghajót és csak nagy nehezen sikerült a tiszteknek *Teschen* falucskánál leereszkedniök. E közben a két hadnagy kiesett a léghajóból és súlyosan megsebesült. — Jelenleg a kórházban ápolják őket. *Kriz* főhadnagy sértetlenül ért a földre.

— **Felfüggesztett törvényszéki bíró.** *Sopronból* táviratozzák, hogy az ottani törvényszék elnöke felfüggesztette *Szohár* törvényszéki bírót, mert már napok óta eltűnt a városból.

— **Véletlenségből öngyilkos.** *Kolozsvárról* táviratozzák, hogy ott a ma esti színházi előadás alatt, *Böszörményi* színházi alkalmazott kis fia, véletlenségből agyonlőtte magát. Mialatt apja egy csokrot nyújtott fel egyik színésznőnek, a kis fiu egy színész revolverével babrált és az elsült. A kis fiu halántékát furta keresztül a golyó. Szörnyet halt.

— **A török posta-hecc.** Konstantinápolyból ujabban a következőket táviratozzák: A vasárnap érkezett külföldi postacsomagok önké-

nyes lefoglalása tárgyában tegnap este választott a porta a nagykövetség tiltakozó jegyzékére. A porta jegyzéke a török postaigazgatóság erőszakoskodását azzal mentegeti, hogy joga van csempészárukat nyomoznia. A jegyzék azt mondja, hogy a postacsomagokban sok értékes tárgyat, továbbá revolvereket és Törökországra nézve karos iratokat találtak. Az idegen postaigazgatókat azzal gyanúsítja a jegyzék, hogy elősegítik csempészáruk behozatalát a török postaigazgatóság és a török államkincstár kárára. A porta végül ismételt hangzattalja, hogy joga volt a külföldi postaküldemények ellen tett intézkedésekre. Az Európába szülő postának vasuton való továbbítása még *félbe van szakitva*. A továbbítás külön futárokkal történik, a kik a keleti expresszvonatot használják erre a célra. Szalonikiból és Drinápolyból jelentik, hogy az ottani török postaigazgatóságok hasonló intézkedéseket tettek a külföldi postaküldemények ellen. Szalonikiból az Európába menő postát az angol konzulátus továbbítja. A konstantinápolyi francia posta igazgatója vissza akarja tartani azokat a török postaküldeményeket, a melyeknek holnap egy török hajóval az ország belsejébe kellene menniök. Az érdekelt nagykövetségek megállapodtak a porta intézkedései ellen teendő represzáliákra nézve. Jó forrásból hírlik, hogy az idegen posták ellen irányuló hajsza szerzője *Izzed bég*, a szultán második titkára.

— **A Barnum-cirkusz halottja.** Aradról, mint tudjuk *B-Csabára* ment a híres *Barnum-cirkusz*, a hol kedden tartott előadást. A csabai tartózkodás emlékezetes lesz az amerikaiakra, mert ott egyik derék munkásuk, *Clauk* Henrik, a nagy sátor felállítása közben hirtelen meghalt. Szívizéledést kapott az alig 30 éves ember, ez ölte meg. Kedden éjjel tovább vonult a cirkusz *Mezőtúr*ra, de *Csabán* vissza hagyták két emberüket, kik tegnap a kórház halottas szobájából eltemették kollegájukat. Egyébként *Barnum*éknak *Csabán* a két előadáson 15,000 látogatójuk volt, mi elég szép jövedelmet hozott a vállalatnak, ha annyit nem is, mint az aradi nap. *Bailey* ur az aradi bevételből 50,000 koronát küldött fel az angol-osztrák bankhoz.

— **Megszökött menyasszony.** Temesvárott sokat beszélnek *Wendling* Miklós tekintélyes polgár és háztulajdonos feltűnően csinos leányának, a 19 éves *Ilonkának* eltűnéséről. A leány szülői unszolására nemrég menyasszonya lett *Nagy György aradi* úrnak. A vőlegény azóta, a mikor csak tehetette, átrándult menyasszonyához. A csinos *Ilona* szive azonban nem volt már szabad, s bármennyire ráakarta magát kényszeríteni, hogy vőlegényét tisztelje legalább, nem volt lehetséges. Nagyot gondolt néhány nappal ezelőtt, s szüleitől azon ürügy alatt, hogy a piacra megy bevásárolni, érzékeny bucsut véve eltávozott hazuról s azóta nem tért vissza otthonába. E rejtélyes eltűnéssel hozzák kapcsolatba *Kröger* Nándor államasuti lakatos eltűnését is, a kivel a leány szerelmi viszonyt folytatott. A megtört szülők ma feljelentették az esetet a rendőrségnél, mely a nyomozást széles körben megindította. A szerelmesek állítólag Szerbiába szöktek.

— **Agyongázott urinó.** *Bécsből* táviratozzák, hogy az osztrák főváros melletti *Renzing* nevű falu vasuti állomásán a személyvonatból a kiszállásra meg nem engedett oldalon szállt le ma egy uriaszony. A következő pillanatban a keleti expresszvonat vágatott el az állomáson és a szerencsétlen asszonyon átrobogott. Még a ruhája foszlányaiból sem lehetett megállapítani kilétét.

— **A munkásleány halála.** A békés-csabai gyufagyárban nagy szerencsétlenség történt. *Moravec* Rozália fiatal munkásleány leejtette a fizető-bárcáját abba az üregbe, melyen át a géphez lehet jutni. A szegény leány szerette volna a cédulát hamarosan visszaszerezni, de társnői figyelmeztették, ne menjen le addig, míg a gép működésbe van, mert baj érheti. A leány látszólag hajlott is a figyelmeztetésre,

azonban aggodalom fogta el, hátha elvész a bárcája, s nem kap majd fizetést. Elhatározta, hogy bármilyen áron is hozzájut. Egy őrizetlen pillanatban, mikor társnői más irányban voltak elfoglalva, elmozdította a padlót és leosont a gépek mellé. De nem vigyázott eléggé, s mikor lefelé haladt a lépcsőn, a lendkerék szija elkapta szoknyáját s pár pillanat alatt becsavarta. A többi már alig egy-két másodperc műve volt. A boldogtalan teremtést a teljes működésben levő kerék irtózatossal erővel csapta a falhoz, úgy, hogy koponyája százfelé locsant szét. Mindössze egy jajkiáltást tehetett, mert a következő pillanatban már halott volt. Holttestét becsavart szoknyájánál fogva a gép kerekei tovább hurcolták, s legalább is tizenöt-ször végzett körforgást, míg a gépet megállíthatták. Rettenetesen össze volt roncsolva, *Karjai*, *lábszárai*, *dereka*, száz darabba törve, lapitva lógtak a szíjjazaton, csurgó vére befecskendett, bemázolt mindent; husa pedig apró cafatokban málladozott. A rémitően eltorzult test maradványait összeszedték és a halottas házba szállították.

— **Eltűnt nyomdász-segéd.** *Gotthal* Ferenc aradi nyomdász-segéd szombaton este eltávozott hazuról és azóta nem került elő. A nyomdász-segéd 22 éves zádorlaci születésű siketnéma fiatalember. Az apja ma délután a rendőrségen jelentette be a fia eltűnését. A rendőrség most keresi.

— **Tűz Világoson.** *Bohus* István br. világosi erdőszbáza, mely a gőzfűrészgár közelében van, ma délután 4 órakor ismeretlen okból kigyult. A gyorsan kivonult tűzoltóság *Valerian* József főparancsnok vezetése alatt lokalizálta a tüzet, mielőtt nagyobb szerencsétlenség történt volna. A kár körülbelül 1200 korona.

— **A dollárkirály csipkekendője.** Rövid idő előtt *Vanderbilt* Kornél, az amerikai dollárkirály meglátogatta a brüggi muzeumot, ahol a legfinomabb csipke munkák vannak kiállítva *Vanderbilt* minden áron vásárolni akart egy csipke kendőt, de az ór felvilágosította, hogy nincs eladó tárgy. *Vanderbilt* kijelentette, hogy nem távozik addig, míg ő a híres brüggi csipkéből nem vett egy darabot. Az ór erre a polgármesterhez futott tanácsért. Ez azt mondta neki, hogy vegyen a városba valamelyik csipkeverő asszonytól egy pár kendőt, s mondja majd a milliomosnak, hogy azok a muzeumból valók. Az ór így is cselekedett. — Az egyik kendőt nyolcvan frankra tartotta, ezt nem vette meg *Vanderbilt*, mert nagyon olcsó volt. Az ór erre egy, másikat mutatott neki, — nyolcszáz frankért. Ez hatott s a milliomos boldogan távozott, nem is sejtve, hogy a kendőt egy pár dollárért bármely kereskedésben megvehette volna.

— **A kölni virágünnep nyertese.** Kölnben folyó hó ötödikén folyt le a minden évben szokásos virágünnep, hol a benyújtott költői művek közül a legjobbat nagy díjjal szokták jutalmazni. Háromezer pályázó közül az első díjat ez évben *Schelander* Irén vitte el. *Schelander* kisasszony leánya lovag *Schelander* trieszti llentengernagynak.

— **A férj merénylete.** Budapestről táviratozzák lapunknak: *Kovács* István 42 esztendőes kocsis féltékeny volt a feleségére, *Slavec* Klárára. Napirenden volt köztük a civakodás, míg végre is megunta az asszony, s a múlt héten ott hagyta az urát a *Práter*-utca 39 szám alatti lakásán. Az elbagyott férj azóta mindig az asszony után járt és hívta haza. Ma délelőtt 11 óra tájban a nap- és kistemplom-utcák sarkán találkoztak az elvált házastelek, s a férj szerelmes szóval, igérettel csalogatta vissza a feleségét, a ki kereken kijelentette, hogy nem megy. *Kovács* Istvánt erre elhagyta a türelme, egy konyhakést rántott elő és rárohant az asszonyra.

— Nesze neked Klára! — kiáltotta és az asszony arcába szurt.

A kés nem volt éles és nem okozott súlyos sebet, bár 12 centiméter hosszú és a szájától a fülig ér. Az asszonyt a Rókus-kórházba vitték, a merényletet pedig letartóztatták. Kovács már másodszor követ el merényletet a felesége ellen. Slavec Klára még leány volt, a mikor Kovács akkor is féltékenységből hátba szurta.

— **Orvosi honorárium Amerikában.** A pennsylvániai bíróság előtt érdekes pör fekszik. *Browning W. C.* dr. philadelphiai orvos beperelte *Magec L.* Kristóf pittsburgi szenatort 190.000 dollár orvosi honoráriumért. Az orvos az óriási summát azért követeli, mert két ízben több hónapot utazott a szenátorral s beadványában azal érvel, hogy ha otthon marad, minden beteglátogatásért 40 dollár járt volna neki. Ebben az arányban számította fel költségeit.

— **Rejtélyes gyilkosság.** Temesvárról távirják, hogy Hodony község határában egy borzasztóan megcsonkított holttestre akadtak. A rejtélyes gyilkosságban a vizsgálatot *Jakabffy Pál* vingar kir. járásbíró vezeti. Az eset óriási izgalmat keltett, ahol csak nem rég a falu nábobját ismeretlen tettesek meggyilkolták.

— **Eltűnt dézsaáruló.** *Bellei Györgye* felsővidrai illetőségű román dézsaáruló ma Világosra került, a hol kocsija mellől nyomtalanul eltűnt. Azt hiszik, valami baleset történt vele. A csendőrség megindította a nyomozást.

— **Köszönet.** Özv. *Kintzig Ferencné* szül. *Kintzig Ilona* urnő bald. férje emlékére az aradi izr. jótékony nőegyletnek és a népkonyháknak 100—100 koronát adományozott, mely nemeslelkű adományért halás köszönetét nyilvánítja az elnökség.

— **Koszoru-megváltás.** *Bogsán Károly* az Arad cs. v. műszaki hivatalnok megboldogult *Mihály József* elhunyt alkalmából, koszoru-megváltás címén 10 koronát juttatott az aradi dalegylet pénztárába, mely nemes tetteért ezton is halás köszönetet mond az elnökség. — *Weil Alajos* aradi bádogos mester a megboldogult *Kintzig Ferenc* ravatalára szánt koszorúmegváltási ára fejében 10 koronát volt kegyes adományozni az aradkerületi iparosok rokkant és nyugdíj alapjára. Fogadja e jóindulatu adományáért az intézet igazgatóságának halás köszönetét.

— **Kossák József** csász. és kir. udvari fényképész Templom utca 2. szám. Felvételeket eszközöl minden időben saját műtermében és házon kívül.

— **Kinai ezüst tárgyak,** finom bőr diszmu tárgyak, niptárgyak, nyári játékok, háztartási cikkek stb. kaphatók a legnagyobb választékban és még eddig nem létezett olcsó árban *Porter Vilmos* koronás áruházában Aradon, az Andrássy-téren, a Központi szálloda épületében. koronás áruházban beszerzett cikkek olyan csinosak és elegánsak, hogy bizony lehet velök hatást elérni.

— **Harminchat évig az ölben.** Fiuméből távirják, hogy ott tegnap elhalt egy *Milich Antal* nevű ember, ki 1865 óta egy formális disznóiban élt s ez idő alatt ételmaradékokból és gyökérrel táplálkozott.

— **x— A szabadalmat értékesítő vállalat** (Bpest. Erzsébet-körút 17.) nemcsak kieszközli a szabadalmakat, de főszólyt helyez arra is, hogy azokat kellően értékesítse. Minden feltalálónak ajánljuk, forduljon bizalommal ezen jóhírű vállalathoz, melynek szakszerű tanácsai révén sok pénzt szerezhet magának.

Kettős kivégzés.

(A nürnbergi rémos gyilkosság.)

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, május 9.

Ma reggel a nürnbergi fogház udvarán kettős kivégzés történt. *Höfling Wolfgang* Schreiner és *Schaller Krisztián* munkásokat fejezte le *Reichert*, a müncheni hóhér.

A büneset, a miért a két embert kivégezték a következő:

Höfling, *Schallerrel* együtt múlt év február 21-én éjjel meggyilkolta anyósát és pedig oly módon, hogy egy kendőt hurkoltak az

öreg asszony nyakára és ezt addig szoritották míg a szerencsétlen nő kilehelte lelkét.

Ugyanazon szobában, hol a gyilkosság történt, aludtak *Höfling* gyermekei, ezek közt felnőtt leánya, kik nagyanyuk nyöszörgésére felébredtek s a gyilkosságnak szemtanúi voltak. Apjuk életveszélyes fenyegetésére azonban a szörnyű titkot nem merték elárulni.

A gyilkosság utáni reggel *Höfling* bejelentette anyósa halálát a hatóságnak s egyben az egyik temetkezési egyletből, hol az asszony tag volt, 400 márkát vett föl. A megjelent halottkém a holttest eltakarítására megadta az engedélyt, s a halál okául szívtágulás következtében beállott fuladást konstatált.

A temetés napján *Höfling* és *Schaller* nagy lakomát csapott a halottas házban. A lakomán jelen voltak *Höfling* szeretője és több gyanus nőszemély. A sok italtól elázott az egész társaság s ekkor oly botrányt rögtönöztek, hogy a rendőrségnek kellett a részeg bandát szétoszlatni. Meg is birságolták őket csendzavarás miatt. A gyermekek pedig némán túrték apjuk botrányos viselkedését nagyanyuk koporsója mellett.

Pár napra a gyilkosság után *Höfling* becsutelen merényletet követett el leánya ellen, kit ekkor már elhagyott a türelme. Egyenesen a rendőrségre ment s följelentette apját és annak társát, minő rémos gyilkosságot követtek el. A két gonosztevőt rövidesen elfogták s esküdtszék elé állították.

Az esküdtszék mindkettőjüket halálra ítélte. Az uralkodó herceg sem adott kegyelmet, hanem a törvénynek szabad folyást engedett.

Tegnap a két gyilkos papot kért és meggyóntak. El voltak készülve a halálra. — Ma reggel hat órakor történt a kivégzés. A ügyész felolvasta a halálos ítéletet s átadta a delikvensket a hóhérnak. — Az ekzekuciót előbb *Höflingen* azután *Schalleren* hajtották végre. Mindketten nyugodtan viselkedtek s az izgalomnak egy csöpp jele sem látszott rajtuk.

A bakó gyorsan végzett, pár perc alatt vége volt a két bestiális embernek.

TÖRVENYKEZÉS.

§ **Esküdttörvényszék a vonaton.** Nagybecskerekén már harmadik napja tárgyalják *Radoszáv* irnok bűnpörét, amelyben ma fordulat történt. *Radoszáv* ugyanis azt vallotta, hogy áldozata, *Weinrich* ügyvéd arcul ütötte és ezért hirtelen haragjában ölte meg az ügyvédet. Az eddig kihallgatott tanuk vallomásában semmi olyan nem volt, ami ezt az állítást megerősítette volna. Tegnap délelőtt *Gagyánszky* tanu azt vallotta, hogy a gyilkosság éjjelén elment a meggyilkolt háza előtt, ahonnan kiabálást hallott és *Radoszáv* e szavait:

— Hogyan mer engem pofon vágni?

Pollák Viktor dr. védő indítványára ma este nyolc órakor az egész esküdttörvényszék, az ügyész, a védő és a vádlott, akit három börtönőr kísért, külön vonaton a három óránnyira levő Módosra utazott, hogy meggyőződjék, vajjon *Weinrich* házából csakugyan kihallatszik-e az utcára a kiabálás.

§ **A Széchenyi-szobor tolvajai.** Tavaly szeptemberben a budai Svábhegyről tudvalevőleg Széchenyi mellszobrát ellopták. A tettesek kézre kerültek s a budapesti törvényszék el is ítélte. *Weisz* Józsefet harmadfél esztendei, *Gróf* Sebestyént három esztendei fegyházra, *Weinberger* Fülöpöt pedig két esztendei börtönre ítélte. A kir. ítélőtábla, amely ma foglalkozott ezzel az esettel, a törvényszék ítéletét megerősítette.

§ **Sportlapok harca.** A budapesti versenyek alkalmából nagy népszerűségnek és közkedveltségnek örvendő sportlapok között kitört a konkurren-

cia. A szabad üzleti verseny már-már tulságba csapott volna, ha *Oszi Kornél* lapját a *Magyar Turfot* erélyesen meg nem védi. Nemrégiben lapjának külső címkéjét belajstromoztatta, hogy a konkurrens lapok utánzásaitól megoltalmazza. *Horváth* Ferenc dr. e hó elején *Hazai Turf* címen újabb sportlapot indított, amelynek külső lapjára ép olyan címképet rajzoltatott, mint amilyen a *Magyar Turfon* volt. Mikor ezt *Oszi Kornél* megtudta, védjegybitorlás címen feljelentést tett *Horváth* Ferenc dr. kiadótulajdonos, *Hatfaludy* felelős szerkesztő és *Iritz* nyomdász ellen. Ma tárgyalta ezt az ügyet a büntető járásbírósnál *Benke* bíró, aki a lefolytatott tárgyalás után dr. *Horváth* Ferencet bűnösnek mondotta ki a védjegybitorlásban s elítélte 400 kor. pénzbüntetésre. *Hatfaludy* szerkesztőt és *Iritz* nyomdászt felmentette a vád alól. Az ítélet ellen *Horváth* Ferenc felebbezett. De felebbezett *Oszi Kornél* ügyvédje *Pollák* Illés dr. is, mert a bíróság kártérítési keresetének számszerinti megállapításával a polgári perutra utasította.

NAPIREND.

Május 10. Péntek. Róm. kath. naptár: Antonin püspök. — Protestáns naptár: Antonin püspök. — Görög-keleti naptár (április 27.): Simon. — A nap két 4 óra 14 perckor, nyugszik 7 óra 7 perckor. — A hold két délelőtt, nyugszik 9 óra 46 perckor.

Időjárás. Légnymomás reggel 7 órakor 764.1 milliméter, délután 2 órakor 764.0 milliméter. — Hőmérsék reggel 7 órakor C° + 13.3, délután 2 órakor C° + 21.5. — Szél iránya és ereje reggel 7 órakor DK. 4, délután 2 órakor N. 4. — Felhőzet reggel 7 órakor derült, délután 2 órakor félderült. — Csapadék az utóbbi 24 órában 2 mm.

Időjelölés. A központi meteorológiai intézetnek Aradra küldött táviratai szerint a mai napra a következő időjárás várható: Meleg, helyenként csapadék, zivatarok.

Kölcsey-könyvtár. Nyitva van vasár- és ünnepnapokat kivéve, mindennap 11 1/2—12 1/2 óráig. Helyiség: Erekléy-muzeum helyisége melletti ülésterem.

Május 10. Az aradi villamosági részvénytársaság közgyűlése délután 2 órakor. — Az aradi árucarnok részvénytársaság rendkívüli közgyűlése.

Május 12. A radnai kaszinó-egylet táncestélye. — Az aradi jövedev asztaltársaság majálisa (Csálai erdő). — Az aradi ipartestületi betegsegélyző pénztár közgyűlése délelőtt 9 1/2 órakor. — Az aradi kaszinó-egylet közgyűlése délelőtt 11 órakor.

KOZGAZDASAG ES KÖZLEKEDÉS.

— **Budapesti állatvásár.** (Távirati jelentés.) A mai napon eladásra került 4235 borju, 2821 élő sertés, 1490 leölt sertés, 1784 élő juh, 296 leölt juh, 2886 bárány. A juh ára 1 koronával olcsóbb. Fizettek kiviteli borjuért 68—124 korona, juhért 44—48 koronát.

— **Fizetésektelenségek.** A bécsi Creditoren-Verein a következő fizetésektelenségeket jelenti: *Oestreicher Mór*, *Miskolc*, — *Radic Péter*, *Bosnyak-Gradiska*. — *Formanek Alajos*, *Littau*. — *Schneider Lipót* és fia, keresk. cég *Budweis*. — *Várady Gyula*, *Losonc*.

Budapesti áru- és értéktőzsde.

— Az Aradi Közlöny távirati tudósítása. —

Budapest, május 9.

Déltőzsde. A buzakinálat kielégítő, a vételkedv mérsékelt. Nyugodt irányzat mellett 18.000 métermázsza került forgalomba, változatlan arakon. Egyéb gabonane-műek nyugodtak, rozs kedvezőbb. Időjárás szép.

Zárul 12 órakor:

Buza májusra	7.61—7.83
Buza októberre	7.70—7.71
Rozs októberre	6.77—6.78
Zab októberre	5.59—5.60
Tengeri májusra	5.33—5.34
Tengeri júliusra	5.40—5.41
Repce augusztusra	13.40—13.50

Zárul 5 órakor:

Buza májusra	7.61—7.82
Buza októberre	7.74—7.75
Rozs októberre	6.77—6.78
Zab októberre	5.62—5.63
Tengeri májusra	5.35—5.36
Tengeri júliusra	5.41—5.43
Repce augusztusra	13.45—13.55

Zárul 5 órakor: korona

Osztrák hitelrészvény	696.25
Magyar hitelrészvény	699.50
Leszámitolóbank részvény	442.—
Rima-Murányi vasmű részvény	503.50
Osztrák-magyar államvasuti részvény	691.50
Közuti vasut	569.50
Városi villamos vasut részvény	300.—

REGENY-CARNOK.

Dawison bankja.

— Bűnügyi regény. —

Irtá: **Trewmann József.**

Fordította: **Hevesi Jenő.**

[4]

(Folytatás.)

NEGYEDIK FEJEZET.

Dawison Albert, akit a rablógyilkoságról értesítettek, nemsokára megjelent a rémes tett színhelyén.

Mintha észre sem venné a jelenlevőket, egyenesen Palmer polcához sietett s ott a fiókból egy csomó bankutalványt vett ki.

Lázás gyorsasággal s remegő kezekkel lapozta át az utalványokat. Arcán és mozdulatain izgatottság és aggodalom látszott, amely pillanatról-pillanatra növekedett. Valóban kínos volt látni kétségbeesett vívódását, mikor végre egy jegyzőkönyvet vett a kezébe, amelybe a fontosabb üzleti események voltak bejegyezve.

De alig vetett bele egy pillantást, a könyvecske kihullott a kezéből.

— Végem van! — suttogta rekedt hangon és szinte eszméletlenül rogyott egy közel levő székbe.

— Nagy veszteség érte önt? — kérdezte a rendőrtiszt hozzáugorva.

— Tönkre vagyok téve! Teljesen tönkre jutottam!

— A saját érdekében kérem, hogy ne titkoljon el előttem semmit.

— Nincs mit titkolnom . . .

— Nem is szabad, mert csak akkor juthatunk a tettes nyomára s csak akkor lehet reménye, hogy pénzt megmenti, ha részletesen közöl velünk mindent.

— Hallja tehát uram. Tegnapelőtt . . . nem, tegnap este átadtam szerencsétlen pénztárosomnak egy százezer dollárra szóló utalványt, hogy váltsa be a banknál.

— Százezer dollár. Hm, jelentékeny összeg! — jegyezte meg a rendőr.

— A pénzt pedig éjszakára őrizze meg pénzeszekerünkben, mivel már korán reggel szükségünk van annyi készpénzre.

— És ez most elveszett!

— Sajnos, mikor a gyilkosságot hírül hozták nekem, arról is értesítettek, hogy a pénzeszekerényt szintén nyitva találták, de a pénz nem volt benne.

— Ez a valóság, uram.

— Az volt tehát a reményem, hogy Palmer esetleg még nem váltotta be az utalványt s így ez még az irodában van valahol letéve.

— Nos, nos? — tudakolta hévvel a rendőr iszt.

— Ebből a könyvecskeből azonban meggyőződtem a szomorú valóról, mert Palmer kezeirésével van ide írva:

Március 23.

Egy százezer dollárra szóló utalványt beváltottam.

— De azért ne csüggedjen! — szolt a detektív. Mindjárt az elkövetés után fölfedezték és így a tettesnek csak rövid ideje volt a menekülésre vagy a bűnjelek eltüntetésére.

— Szép remények! — sóhajtotta a bankár és megtörülte veritkes homlokát.

— Bizzék abban, hogy együttes iparkodásunknak sikerülni fog legalább az elrabolt pénzt visszaszerezni.

Ezek a biztató szavak hatottak a bankárra. Ugy látszott, ő maga is kezdett bizni a nyomozásban.

— Már van egy fontos nyom, amely esetleg utba igazít — jegyezte meg e pillanatban a rendőrtiszt.

— Mi az? — kérdezte Dawison fölcsillámló szemmel.

— Engedje meg, hogy röviden áttekinthessem a helyzetet s levonjam ebből a következtetéseket, — szolt a kapitány. Az iroda ajtaját nyitva találták. Ez nem rendkívüli dolog, mert bizonyára maga Palmer nyitotta ki. A kapu sem volt zárva.

— Nyitva volt? — kérdezte csodálkozva a bankár.

— Igen, a retesz belülről félre volt tolvá. A pénzeszekerényt a pénztáros kulcsával nyitották ki. Egy ablak, mely oldalt nyílik az iroda-

helyiségből, föl van törve, vagy legalább úgy látszik, mintha föltörték volna.

— Az valószínű, — vetette közbe a detektív.

— Mindezekből az következik, hogy a gyilkos ennek a háznak egyik lakója volt, még pedig olyan valaki, aki ismerte a pénzeszekerény zárának fortélyait és azt is tudta, hogy a pénztárban jelentékeny összeg volt. A tettes meglepte a pénztárost, lelőtte s kivette a kulcsot a zsebéből, kinyitotta pénzeszekerényt, magához vette a pénzt és elmenekült a kapun át, melyet belülről kinyitott.

— Éz csak feltevés, uram, — szolt meg Dawison.

— Hogy pedig a nyomozást félrevezesse, fölnyitotta az oldalablak redőjét, letörte róla a reteszt és csak betámasztotta a redőket, hogy azt a gyanút ébressze, mintha a tettes az ablakon át menekült volna . . .

— Így gondolom én is, — jegyezte meg a detektív.

— Mondja meg tehát, Dawison ur, melyik alkalmazottja ismerte a pénzeszekerény fortélyait s tudta egyúttal azt is, hogy jelenleg oly nagy összeg van benne?

— A szegény pénztároson kívül csak még egy hivatalnokom tudta mind e két körülményt.

— Kik azok?

— Ejh . . . örülség volna föltételezni, hogy annak a legkisebb része is volna a büntetben.

— Nem volna szives megnevezni ezt a hivatalnokát? — kérdezte újra a rendőrtiszt.

— Holmes Dénes a neve! De ejnye, hogy erre nem gondoltam mindjárt! Hisz itt lakik a házban. Már rég le kellett volna hivatni!

A detektív megjegyezte:

— Hívták, de nem jött.

— Nem jött? Nem értem! — jegyezte meg csodálkozva a bankár.

— Nem jött, mert már rég megszökött — viszonzá a rendőrtiszt.

— Megszökött? — kiáltott Dawison elrémülve.

— Szeretném ugyan kimélni az ön érzelmeit, de még is ki kell jelentenem súlyos gyanumat s meg vagyok győződve, hogy a detektív is osztja ezt a gyanút.

— De uram mit akar ezzel mondani? — kiáltotta Dawison ijedten.

— Azt, uram, hogy valószínűleg Holmes a gyilkosa a pénztárosnak!

Dacára, hogy ezt a véleményt a szobában többen osztották, Dawison akár az életét is latba merte volna tenni Holmes becsületéért és ártatlanságáért. Mikor a rendőrtiszt az irtóztató gyanút kiejtette, haragosan kiáltotta:

— Uram ez örülség! Hogy meri leányom vőlegényét ily gyanuba hozni?

— Ami engem illet. — szolt most meg a detektív, — a kapitány ur igen csalódik, ha azt hiszi, hogy én is osztom gyanuját.

— Rimer! . . . — szolt neheztelve a rendőrtiszt.

— Sőt ellenkezőleg jegyezte meg zavartalanul a detektív — éppen a főforgó körülmények, melyeket említett, meggyőznek arról, hogy az a fiatal ember ártatlan.

A rendőrkapitány fölötte meglepődött, mikor két oldalról is visszautasították annyi megfontolás alapján vont következtetéseit.

Szinte rosszakaratu, gunyos hangon válaszolt:

— Majd meglátják, hogy igazam lesz! Egyik legügyesebb emberemet küldtem a szökevény után s mielőtt a most fölkelő nap újra lenyugszik, Holmes Dénes a kezem közt lesz.

Dawison boszusan elfordult a rendőrtisztól és régi hü pénztárosának kihült teteméhez lépett. Megindultan rebegte:

— Szegény hü Manóm! Milyen kétségbeejtő, hogy így kellett meghalnod! Akárki is büszke lehetett volna jó hirnevedre!

Azután részvétellel fordult a leányhoz:

— Irma kisasszony legyen meggyőződve, hogy mindig a legnagyobb jóakarattal leszek ön iránt.

— Köszönöm, uram, — rebegte a leány könyes szemekkel.

— De vigasztalja meg lémi'eg az a tudat hogy boldogult atyja emléket mindenki a legőszintébb tiszteletben fogja tartani!

— Igen, tartsa mindenki tiszteletben! — felelt Irma szinte kihívó hangon. Mélyen meg-

indult volt s erőszakkal elfojtott bubánata most forró könyárban tört ki.

Aztán odament atyja holttestéhez és letérdelt mellette. Ajka mozgásról látszott, hogy rebeg valamit. Vagy imát a halott lelke üdvösségeért, vagy pedig valami szent fogadalmat, amely lelkében megérlelődött. . . .

(Folytatása következik.)

Vasuti közlekedés.

(Érvényes 1901. évi május hó 1-től.)

ARADROL		ARADRA	
Budapest felé indul:		Budapest felől érkezik:	
Nagyváradra reggel	5.10	Személyvonat reggel	6.05
Gyorsvonat reggel	8.18	Személysz. tv. reggel	9.10
Személyvonat d. e.	11.20	Gyorsvonat délelőtt	11.51
Személysz. tv. d. u.	3.56	Személyvonat d. u.	3.55
Gyorsvonat délután	4.21	Gyorsvonat este	7.11
Személyvonat este	9.35	Szm. Szolnokról este	8.50
Erdély felé:		Erdély felől:	
Személyvonat reggel	6.35	Soborszló reggel	6.59
Gyorsvonat délután	12.11	Személyvonat d. e.	10.50
Soborszló délután	2.04	Radnáról délután	2.36
Személyvonat d. u.	4.30	Gyorsvonat délután	4.06
Radnáról este	6.35	Személyvonat este	8.57
Gyorsvonat este	7.18	Gyorsvonat délelőtt	8.09
Temesvár felé:		Temesvár felől:	
Személyvonat reggel	6.20	Vegyesvonat d. e.	10.43
Személyvonat d. e.	11.56	Személyvonat d. u.	3.44
Vegyesvonat délután	5.—	Személyvonat éjjel	10.55
Szeged felé:		Szeged felől:	
Vegyesvonat reggel	7.12	Személyvonat reggel	8.38
Személyvonat d. u.	4.09	Vegyesvonat este	7.06
Brád felé:		Brád felől:	
Személyvonat reggel	6.25	Borosbeszél szv. r.	8.03
Vegyesvonat d. u.	12.06	Vegyesvonat d. e.	11.—
Borosbeszél szv. du.	5.20	Személyvonat este	6.56

IDEGENEK ARADON.

— Május 9. —

Központi Szálloda. Lovag Schwitzer tábornagy Temesvár. — Lippner Károly őrnagy Káransebes. — Thomka Ferenc főhadnagy Klagenfurt. — Eisenbach Arthur főhadnagy Nagyvárad. — Molnár Samu mérnök Budapest. — Vuskits József főfelügyelő Budapest. — Serbán Szilárd birtokos Kőrösbánya. — Pollák Alfréd utazó Bécs. — Richter Jenő utazó Bécs. — Klein József utazó Budapest. — Löwy Ignatz utazó Bécs.

Aradi nyári szinkör.

Pénteken, 1901. évi május hó 10-én.

San-Toy.

Kínai daljáték 3 felvonásban. Irták: Eduard Morton, Harry Greenbank és Adrian Rossi. Zenéjét szerette: Sidney Jones. Fordították: Makay Emil és Fáy J. Béla.

SZEMÉLYEK:

Sir George . . . Cakó Vilmos.	Nau, rizsárús Solyom L.
Robbie, fia . . . Arkossy V.	Jung-Si . . . Billik Emma.
Poppie, leánya Mányai A.	Hu-Ju . . . Garai Ilona.
Dudley . . . Tomcsányi R.	A császár . . . Szabó L.
Jen-Ho . . . Szadai F.	Miss Prix . . . Hegyi K.
San-Toy . . . Felhő Rózs.	Angol hölgy . . . Kalocsa R.
Csu-Li . . . Polgár S.	Fu-Hop . . . Boda Ferenc.
Tucker . . . Nemes S.	Vun-Lung . . . Tolnainé.

Kezdete 8 órákor.

NYILTTÉR.*

BORHOZ LEGJOBB!!

KITÜNŐ ASZTALIVIZ

ÉS

221

NYÁLKAOLDÓ GYÓGYITAL

Rendeléseket elfogad az előnyösen ismert Lázár Gyula fűszerkereskedő cég.

Városi és megyei telefon 248.

Szakszerű baromfi-hizlalda Aradon, Demeter-utca 109/a sz.

Van szerencsém Arad város és vidéke n. é. közönségének szives tudomására hozni, hogy szakszerűen berendezett, tejkeverékkel hizlalt

baromfi hizlaldát

baromfi tenyészdével összekötve létesítettem.

A baromfiakat élve, vagy ölve, tisztítva, suly szerint a napnak bármely órájában a fogyasztó közönség kényelmére díjtalanul házhoz szállítom.

Tekintettel azon körülményre, hogy nagyrészt saját tenyészdémben termelt baromfiakat hozom forgalomba, úgy az állatok egészségeért szavatosságot vállalok. Ezt annál inkább tehetem, mert telepem az erre hivatott törvényes orvosi ellenőrzés alatt áll.

Czélom, hogy mérsékelt árain és pontos kiszolgálás által a fogyasztó közönséget minden tekintetben kielégítek. 58

Amidőn még kérem a nagyérdemű vevő közönség szives jóindulatu pártfogását, vagyok

kiváló tisztelettel

Müller József.

Lakás: Kápolna-utca 28. szám.

Rendeléseket elfogad az előnyösen ismert Lázár Gyula fűszerkereskedő cég.

Naponta friss faj-tojás.

Megyei és városi telefon 248. szám.

RENDKIVÜLI

eddig még sehol sem tapasztalt szerencse

Bihari Ede

főelárusítónál.

A most befejezett sorsjátékban szerencsés főárudám utján ismét a 18445 ⁸/₈ számra a

200,000 koronás

főnyeremény fizettetett ki.

A sorsjáték rövid fennállása óta 10,000, 5000 és 2000 kor. nyereményeken kívül a következő főnyereményeket fizettem ki:

600,000 kor. 69686⁸/₈ számra

600,000 kor. 28718⁴/₄ számra

200,000 kor. 18445⁸/₈ számra

80,000 kor. 69691⁸/₈ számra

60,000 kor. 23772⁴/₄ számra

357

A f. évi május 22 és 23-iki I. osztály huzásához

$\frac{1}{1}$ sorsjegy 12.— korona. || $\frac{1}{2}$ sorsjegy 6.— korona.

$\frac{1}{4}$ sorsjegy 3.— korona. || $\frac{1}{8}$ sorsjegy 1.50 korona.

Eredeti sorsjegyeket **utánvétellel** vagy az összeg előzetes beküldése ellenében küldök. Minden megrendeléshez a hivatalos tervet díjtalanul csatolom. A hivatalos jegyzéket huzás után azonnal küldöm.

Bihari Ede

főelárusító

Budapest, IV., Városház-utca 14.

„Weitzer János gép-, waggongyár- és vasöntőde részvénytársaság Aradon.“

Meghívás

a „Weitzer János gép-, waggongyár- és vasöntőde részvénytársaság Aradon“

rendkívüli közgyűlésre,

mely Aradon, a gyári iroda-épület igazgatósági termében 1901. évi május hó 29-én d. e. 10 órakor fog megtartatni.

N A P I R E N D :

Az igazgatóság javaslata a „Soproni lakatos árugyárunk“ egy ujonnan alakítandó részvénytársaság tulajdonába való átengedése tárgyában, az új részvénytársaság részvényeinek átvétele ellenében.

Jegyzet: Az alapszabályok 14. §-a értelmében a részvények legalább nyolcz nappal a közgyűlés előtt a következő letéti helyeken letéteményezendők:

Aradon: Az „Arad-csanádi gazdasági takarékpénztár részvénytársaságnál“

Budapesten: a „Magyar ipar- és kereskedelmi bank részvénytársaságnál“ vagy

Bécsben: Schoeller és társa bankháznál.

673

Az igazgatóság.

Női ruha készitési és confection müterem megnyitás.

Tisztelettel értesitem a nagy-érdemü hölgyközönséget, miszerint Aradon, Eötvös-utca 12. számú hában, az első emeleten egy a mai kor igényeinek megfelelő

női ruha készitési és confection mütermet

létesítettem a melyet 15 évi e szakban vágó tapasztalatom után egyedül fogok vezetni.

Midőn ezen körülményt a n. é. hölgyközönség becses tudomására hozom, kérem, miszerint engemet becses pártfogásukba részesíteni sziveskedjenek.

Tisztelettel

Erdélyi Andorné

női ruhakészitési és Confection müterme 668

Eötvös-utca 12. sz. I. emelet.

Ugyanott több kiképzett varró- és tanulóleány azonnal felvétetik.

KOCH DÁNIEL

Kerekpar és varrógépraktár, villanyos csengő berendezési intézet.

Deák Ferencz-utca 42.

Nagy javító-műhely!

Mindennemü kerékpárok és varrógépek

kedvező fizetési feltételek mellett kaphatók. 665

Buttyin község előljaróitól.

836882—1901. sz.

Hirdetmény.

Aradvármegye törvényhatósági bizottságának 585. és 573. —1900. közgy. sz. határozataival Buttyin község által tervbe vett bika-istálló és járványkórház építése 5430 korona 89 fillér erejéig engedélyeztetvén, az építés kivitelének biztosítása céljából 1901. évi május hó 14-ik napjának d. e. 11 órája Buttyin község-házánál tartandó ajánlati versenytárgyalás hirdettetik.

Miről a versenyezni óhajtok azzal értesítettnek, hogy a versenytárgyaláson 543 kor. 09 fillér készpénz, vagy elfogadható értékpapirokban leteendő bánatpénzzel vehetnek részt.

A vonatkozó terv, költségvetés és feltételek Buttyin község jegyzői irodában a hivatalos órák alatt tekinthető meg.

Buttyin, 1901. május hó 5-én.

Kiurszky Iván,
jegyző. 672

Borlea Tivadár,
bíró. 672

Klimatikus gyógyhely.
Fürdő megnyitás!

Aradmegye gyöngye,
Klimatikus gyógyhely.

a menyházai

május hó 10-én nyílik meg.

350 méter a tenger szine felett.

KITÜNTETÉS

Az előkora május 10-től június 20-ig, mely idő alatt lakás és teljes ellátás (Pensio) naponta 3 korona, beleértve a fürdő- és konyhai díjat is.

A legmodernebb berendezésű hidegvízgyógyintézet, nap- és légfürdők, természetes meleg forrás állnak a helyen. A fürdő- és konyhai díjak a helyen fizetők.

Vasúti állomás. — Parkban posta-, távirat- és telefontelefon állomások. — Prospektust kinyitásra ingyen küld a fürdőhöz bérlettel.

WALLA JÓZSEF

Mozaik és cement-áru gyára

BUDAPEST,
Rottenbiller-utca 13.

<p><i>Granit-terazzo, Betonirozások, Medenczék, Csatornázások, Szökőkutak, Jászolok, Fajence falburkolati lapok, Aszfalt-tető és elszigetelő lemezek,</i></p>	<p><i>Keramit-lap, Mozaik-lap à la Mettlach, Márvány Mozaik-lap, Cement-lap, Menyezet-nádszövet, Tűzálló téglák, Portland Cement, Roman Cement, Terracotta-áruk.</i></p>
---	--

Jó családból való

fiatal leány,

a ki a kereskedelmi tanfolyamot kitünő eredménnyel végezte, az egyszerű és kettős könyvvitelt érti, szép írással bír

irodai alkalmazást keres.

Czim e lap kiadóhivatalában.

676

Aradi nyomda részvénytársaság könyvnyomdája.

1549—1901. tkv. sz.

Arverési hirdetmény kivonat.

A battonyai kir. bíróság mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy Angos János és társai végrehajtónak, Györgyovits László végrehajtást szenvedő elleni 400 korona tökekövetelés és jár. iránti végrehajtási ügyében a szegedi kir. törvényszék (a battonyai kir. járásbíró) területén lévő, a végrehajtási 67. tjkvben fekvő a + 72. hrsz. ház, udvar és kertre 506 korona, a + 257. hrsz. ingatlanra 1740 korona kikiáltási árban az árverést elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az 1901. évi május hó 30-ik napján d. e. 10 órakor végegyháza község-házánál megtartandó nyilvános árverésen megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fog.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10%-át vagyis 50 kor. 60 fill. és 174 kor. készpénzben, vagy az 1881. LX. törv.-cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. alatt kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezébe letenni, avagy az 1881. LX. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Battonya, 1901. évi április hó 14-ik napján.

A battonyai kir. járásbíró mint tkvi hatóság.

Hajdu,

675

kir. albiró.

302—1901 tvi. sz.

Arverési hirdetményi kivonat.

A battonyai kir. járásbíró mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Kuapesik András és csatlakozott társai végrehajtónak Szlamkai János és társai végrehajtást szenvedő elleni 600 kor. tökekövetelés és jár. iránti végrehajtási ügyében a szegedi kir. törvényszék a battonyai kir. járásbíró területén lévő, a mezőkovácsi 207. számú telekkönyvben fekvő. A + 381. hrzi ingatlanra 288 korona, a mkovácsi 600. sz. tjkvben A + 237. hrsz. ingatlanra 580 korona, az ugyanazon tjkvben. A + 556 hrsz. ingatlan egy negyed részére 539 korona, s az ugyanazon tjkvbeli A + 468. hrsz. számú ingatlanra 112 korona kikiáltási árban az árverést elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1901. évi június hó 12-ik napján d. e. 11 órakor, Mezőkovácsi község-házánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10%-át, vagyis 28 korona 80 fillért, 58 koronát 53 kor. 90 fill. és 11 korona 20 fill. készpénzben, vagy az 1881. LX. t.-cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezébe letenni, avagy az 1881. LX. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Battonya, 1901. évi január hó 31-én.

A battonyai kir. járásbíró mint telekkönyvi hatóság.

Szell,

674

kir. albiró.